

7 16.4.2014

KIRKKO & KOTI

Kaipuu ajaa
pyhiinvaellukselle
→ 16

Hiljaisen viikon
vaellus Puijolla

→ 7

Narsissi kertoo
ikuisesta elämästä

→ 4-5

Radikaalit
veljekset

→ 8-9

Risti – toivon ja turvan symboli

→ keskiaukeama

KAUJA PYYKÖNEN

Getsemanesta pääsiäisen iloon

Tänä keväänä minulle avautui virkamatkan yhteydessä mahdollisuus hiljentyä ja rukoilla yksin Getsemanen puutarhassa, Kidronin laakson pohjalla. Nykyisin paikka on kaunis ja rauhoittava. Viereisen vuoren päällä näkyy Jerusalemin vanhakaupunki, toisella puolella kohoaa Öljymäki.

Getsemane on paikka pohjalla. Siellä Jeesus rukoili vapisten ja tuskan vallassa. ”Isä, ota pois minulta tämä malja.” Jostakin syystä kuuluisan kuopiolaisen kirjailijan Minna Canthin kodin seinällä oli kuva Getsemanessa rukoukskamppailua käyvästä Kristuksesta.

Getsemane on myös mielen tila. Mikä on Sinun getsemanesi? Sairausta vai särkynyt ihmissuhde? Läheisen menetys vai sielun synkkä salaisuus? Vallanhimo vai mukavuudenhalu?

Kiirastorstaina ollaan Getsemanessa. Mutta pääsiäinen ei päätty sinne. Sinne ei tarvitse eikä pidä jäädä. Ei myöskään Sinun, olipa ahdistukseksi aihe mikä tahansa.

Pääsiäisenä Kristus nousi kuolleista! Pääsiäisenä Sinä kuulut Voittajan seuraan, mitä tahansa on tapahtunut. Pääsiäisenä Kristus tahtoo avata elämässäsi uuden sivun.

Pääsiäisyön messun päätössiunauksen sanat kuuluvat sinulle - ja kaikille uskossaan horjuville ja elämässään kompasteleville:

”Ylösnousemuksen säteilevä kirkkaus loistaa voitonsankarimme Kristuksen haudasta. Syntiin ja kuoleman kahleet on murrettu, uskovien pääsiäinen on alkanut. Maailman on saanut toivon. Sen tähden, veljet ja sisaret, ottakaa vastaan pelastavan kärsimyksen voitonmerkki, sillä te kuulutte Kristukselle - häneen teidät on kastettu. Eläkää uudessa kuuliaisuudessa! Viettäkää iloiten suurta juhlaa!”

JARI JOLKKONEN
Kuopion hiippakunnan piispa

Piispantarkastus Siilinjärven seurakunnassa

Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen vierailee huhtitoukokuun vaihteessa ensimmäisen kerran Siilinjärven seurakunnassa piispantarkastuksen ja seurakunnan 90-vuotisjuhlan merkeissä.

Piispantarkastus on monivaiheinen prosessi, jonka julkisin ja näkyvin osa on piispan vierailu seurakunnassa. Tämä niin sanottu piispanvisitaatio alkaa Siilinjärvellä tiistaina 29.4. kello 9 kaikille avoimella rukoushetkellä Siilinjärven kirkossa. Päivän aikana piispa seurueineen vierailee Siilinjärven kunnassa, Karjalan Lennostossa, joissakin yrityksissä ja koulussa. Tiistai-ilta päättyy kaikille avoimeen keskustelutilaisuuteen seurakuntatalolla.

”Tärkeää on, että yhdessä pohditaan paikakuntalaisten ilon ja huolenaiheita. Yhdessä etsimme uskoa tulevaisuuteen ja uskoa Jumalaan”, sanoo piispa **Jari Jolkkonen**.

”Siilinjärveläisiä huolettaa, saavatko kun-

ta ja seurakunta säilyä itsenäisenä. Piispantarkastuksessa emme voi tätä ratkaista, mutta parhaita vaihtoehtoja varmasti kartoitetaan.”

Kerran kymmenessä vuodessa

Piispa tekee tarkastusmatkan hiippakuntansa seurakuntiin noin 8–10 vuoden välein ja toteuttaa näin piispalle keskeisesti kuuluvaa kaitsijan tehtäväänsä seurakunnan työn tukemiseksi ja yhteistyön edistämiseksi. Piispantarkastuksessa tarkastetaan seurakunnan toiminta, hallinto ja talous. Piispantarkastuksen tavoitteena on tukea seurakuntaa, sen työntekijöitä ja luottamushenkilöitä oman perustehtävänsä toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Piispan vierailu Siilinjärven seurakunnassa

sa jatkuu lauantaina 3.5., jolloin piispa perehtyy seurakunnan työyhteisön toimintaan ja neuvottelee työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Sunnuntaina 4.5. Siilinjärven kirkossa vietetään juhlamessua, jonka piispa Jari Jolkkonen avustajineen toimittaa. Messun päätyttyä piispa arvioi loppulausunnossaan Siilinjärven seurakunnan tilannetta ja tulevaisuuden haasteita. Piispa Jolkkonen osallistuu myös kirkkokahvien jälkeen kirkossa alkavaan seurakunnan 90-vuotisjuhlaan.

Kirkkoherra **Seppo Laitanen** sanoo, että piispantarkastus ja siihen liittyvä piispan vierailu on suuri ilon ja juhlan aihe Siilinjärven 90-vuotiaassa seurakunnassa.

teksti:
SATU VÄÄTÄINEN

SINNAMARIA KUUSIPALLO

Tervetuloa pääsiäiskirkkoon

TUOMIOKIRKKO

Alakoulujen pääsiäishartaus to 17.4. klo 11.15
Kiirastorstain messu to 17.4. klo 18.
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10.
Kristuksen hautaamisen muistohetki pe 18.4. klo 18.
Pääsiäisyön messu la 19.4. klo 23
Messu su 20.4. klo 10
Kansainvälinen messu ma 21.4. klo 14
Perhemessu ma 21.4. klo 17.15

ALAVAN KIRKKO

Kiirastorstain ehtoolliskirkko to 17.4. klo 19
Pitkäperjantain jumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Pääsiäisyön messu la 19.4. klo 22
Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 10
2. pääsiäispäivän messu ma 21.4. klo 10

NEULAMÄEN KIRKKO

Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 13

KALLAVEDEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 17.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Pääsiäisen messu su 20.4. klo 10
Perhemessu ma 21.4. klo 16

HIRVILAHDEN KAPPELI

Pääsiäisen messu su 20.4. klo 13

KARTTULAN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Pääsiäisen messu su 20.4. klo 10

AIRAKSELAN SEURANTALO

KyläkirKKo ma 21.4. klo 10

VALOHARJU

Lasten ja perheiden pääsiäishartaus to 17.4. klo 10.15

PUIJON KIRKKO

Kiirastorstain messu to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Hiljaisen viikon vaellus pe 18.4. klo 11.30
Messu su 20.4. klo 10
Perhemessu ma 21.4. klo 11

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

Ehtoolliskirkko to 17.4. klo 18
Draamallinen sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Draamallinen messu su 20.4. klo 10
Iltakirkko ma 21.4. klo 18

MÄNTYLÄN PALVELUTALO

Ehtoollishartaus to 17.4. klo 13.30

RIISTAVEDEN KIRKKO

Ahti ja Hpe to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Messu su 20.4. klo 10
Veteraanipäivän messu su 27.4. klo 10

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

Sanajumalanpalvelus ma 21.4. klo 10
Viikkomessu ti 22.4. klo 12

KESÄMÄKI

Maakirkko ma 21.4. klo 13

JUANKOSKI, YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO

Kiirastorstain Messu to 17.4. klo 19
Pitkäperjantain jumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Pääsiäisaamun messu su 20.4. klo 8

KAAVIN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13
Messu su 20.4. klo 13

MUURUVEDEN KIRKKO

Ahti ja Hpe to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13
Messu su 20.4. klo 13

NILSIÄN KIRKKO

Ahti ja Hpe to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Pääsiäisyön messu la 19.4. klo 23
Messu ma 21.4. klo 10

TAHKON KAPPELI

Jeesuksen kuolinhetken hartaus pe 18.4. klo 15
Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 18

SÄYNEISEN KIRKKO

Kiirastorstain-illan ehtoolliskirkko to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13
Messu su 20.4. klo 13
Sanajumalanpalvelus ma 21.4. klo 13

TUUSNIEMEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 17.4. klo 18
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 10
Messu su 20.4. klo 10

HAURGANGIN

NUORISOSEURAN TALO

Maakirkko ma 21.4. klo 13

VEHMERSALMEN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 17.4. klo 19
Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13
Konfirmaatiojumalanpalvelus su 20.4. klo 13
Sanajumalanpalvelus ma 21.4. klo 13

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Kiirastorstain viikkomessu to 17.4. klo 10.30
Kiirastorstain messu to 17.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus klo 10
Pääsiäisyön messu la 19.4. klo 23
Pääsiäisaamun messu su 20.4. klo 10
Sanajumalanpalvelus ma 21.4. klo 10

VUORELAN KIRKKO

Kiirastorstain messu to 17.4. klo 19
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus 18.4. klo 13
Hartaus lapsille ja perheille pe 18.4. klo 18-18.30
Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 13

PALVELUKESKUS AKULIINA

Pääsiäishartaus to 17.4. klo 14

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

PÄÄKIRJOITUS

Kristittyjen yhteys

Viimeiset viikot olemme eläneet paaston aikaa. Minulla on ollut mahdollisuus osallistua työpaikallani koko paastonajan arkipäivisin aamun rukoushetkeen. Tuo rukoushetki osoittautui minulle koko tämän paastonajan merkittävimäksi kokemukseksi.

Viikkojen aikana huomasin, että minulle oli tärkeää, että tunnistin aamuisin vähitellen tutuksi käyviä kasvoja joukossa. Vieressäni seisoivat työkavereita. Joukkoon liittyi mukaan myös entisiä työntekijöitä ja seurakuntalaisia.

Siinä me olimme aamuisin koolla, pieni joukko, yhteisellä paastomatalla. Voiko olla rauhoittavampaa tapaa aloittaa työaamu? Minä jään kaipaamaan näitä hetkiä.

Kristikunnan yhteiseen paastonaikaan sisältyy aivan erityinen siunaus. Yhteisön tuki kantaa jokaista. Pyhien yhteys on apuna ihmisille, vaikka nämä eivät ole itse siitä tietoisia.

Kymmenen vuotta sitten osallistuin hiljaisuuden retriittiin Ranskassa. Retriitti pidettiin munkkiluostarissa, joka sijaitsi Saint-Honoratin saarella.

Mieleenpainuvien hetki oli, kun osallistuin aamu-yön rukoushetkeen. Lähdin huoneestani ja kävelin kuun valossa poikki hiljaisen sisäpuutarhan. Kirkossa oli paikalla kahdeksan munkkia, minä ja kaksi muuta retriittivierasta Euroopasta. Rukoushetki pidettiin ranskaksi ja tunsin suurta iloa, kun tunnistin tutun raamatunkohdan. Suurimman vaikutuksen teki kuitenkin munkkien upea rukouslaulu.

Tuo tunnelma on vieläkin mielessäni. Aurinko alkoi juuri nousta, kun palasin huoneeseeni nukkumaan.

Kristus nousi kuolleista, totisesti nousi

Ilman yhteistä kieltä voi kokea suurta yhteenkuuluvaisuuden ja osallisuuden tunnetta. Me

jaamme yhteisen uskon. Tätä kokemusta kuvailee myös Matti Järveläinen Santiago de Compostelan pyhiinvaelluksellaan.

Pääsiäisen tapahtumat tempaavat meidät mukaan suurten tunteiden äärelle. Paastonajan jälkeen siirrymme kiirastorstain ja pitkäperjantain synkistä hetkistä riemukkaaseen ylösnousemuksen juhlaan. Pääsiäisen sanoma yhdistää kristittyjä ympäri maailman.

”Kristus nousi kuolleista, kuolemallaan kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi.”

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

KOLUMNI

Uskonnonvapauden kaksi puolta

Perusoikeuslain ja uskonnonvapauslain mukaisesti henkilöllä on oikeus ilmaista vakaumus ja harjoittaa uskontoa. Häntä ei saa pakottaa tähän.

Oikeus uskontoon muodostaa positiivisen uskonnonvapauden ja pakon kieltäminen negatiivisen uskonnonvapauden. Molemmat on turvattu lailla.

Laki ei koske vain yksityiselämää ja vapaa-aikaa. Perusoikeudet ovat voimassa yhteiskunnassa, ellei niitä erityisellä lailla rajoiteta.

Uskonnonvapaus perustuu kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin. Suomessa se on kehittynyt vuoden 1889 eriuskolaislaista vuonna 1923 säädetyn uskonnonvapauslain kautta 1990-luvun uudistukseen.

Kahdessa ensimmäisessä laajennettiin miuden kuin luterilaisten oikeuksia uskontoon. Viimeisin uudistus lähti valmisteluasiakirjoissa positiivisen uskonnonvapauden kärki edellä. Mutta lain säätämisen jälkeen yhteiskunnallinen keskustelu on painottunut negatiivisen uskonnonvapauden takaaomiseen. Tulkintaa ovat vahvistaneet myös korkeat oikeusvalvontavirkamiehet suosituksissaan.

Uskonnonvapauden periaatteita on toteutettu mm. koulun uskonnonopetuksessa, joka nykyisin määritellään oman uskonnon opetuksesi ja tälle vaihtoehtoisessa elämänkatsomustiedossa. Pidän tätä ongelmallisena.

Kannatan alakoulun (1 ja 2 luokka) jälkeistä kaikille yhteistä uskonnonopetusta. Siinä perehdyttäisiin niin kristinuskon kuin maailmanuskontojenkin oppeihin , pyhiin kirjoihin ja käytänteisiin. Etiikan, joka nykyisin vie suuren osan uskontotunneista, sijoittaisin omaksi oppiaineekseen.

En poistaisi uskonnonllista toimintaa koulusta. Se kuuluu uskonnonvapauteen, joka ei ole mikään omalla ajalla toteutuva yksityisasia. Koulun on hyvä järjestää yhdessä seurakunnan kanssa aloitus- ja lopetusjumalanpalveluksia kirkossa sen jäsenille. Papin vierailu ja hartauspuhe koulussa uskonnon jäsenille ei loukkaa uskonnonvapautta, vaan toteuttaa sitä.

Näiden tilanteiden rinnalle on kehitettävä mielekästä katsomuksellista toimintaa niille, jotka eivät kuulu mihinkään uskonnonlliseen yhteisöön.

Sekä positiivista että negatiivista uskonnonvapautta pitää puolustaa. Se ajaa ihmisoikeuksia. Ei se, että perusoikeuksia rajoitetaan.

PETRI JÄRVELÄINEN

Orjantappuralla pää pyhä kruunattiin

Pääsiäisen tapahtumiin liittyy hämmästyttävä määrä kasveja. Kokonainen floora on syntynyt suuren viikon jokaisesta vaiheesta. Annetaan siis kukkien, puiden ja pensaiden kertoa.

Runkona tässä on käytetty lähinnä Matteuksen evankeliumia. Sen ympärille on vuosisatojen mittaan kehkeytnyt legendoja, tarinoita ja vertauskuvia. Oman kasvisympoliikkansa on luonut kirkkotaide. Se on vaikuttanut suullisen kertomaperinteen syntyyn aikana, jolloin lukutaito oli harvinaista.

Gladiolus

Aloitetaan miekkaliljasta eli gladioluksesta. Kirkkotaiteessa se symboloi Marian tulevaa tuskaa, jonka vanhurskas Simeon ennusti Jeesusta temppeliin tuotaessa: ”Hänet on pantu merkiksi, jota ei tunnusteta, ja sinun omankin sydämesi läpi on miekka käyvä.” (Luuk. 2:35)

Pääsiäisen lähestyessä Jeesus opetuslapsineen oli Betaniasa Lasaruksen vieraana. Maria voiteli hänen jalkansa nardusöljyllä. Jeesus ennakoi pian tapahtuvaa: ”Hän tekee tämän hautaamistani varten.” Näihin päiviin asti on yritetty selvittää, mistä yrteistä nardus koostui.

Palmu ja paju

Seuraavana päivänä Jeesus ratsasti Jerusalemiin. Siellä kansanjoukko otti hänet palmunoksin vastaan. Palmusta tuli jo varhaiskristillisellä ajalla elämänpuu, joka symboloi voittoa kuolemasta. Tuo eksoottinen puu tavataan jopa Suomen keskiaikaisten kivikirkkojen seinämaalauksissa.

Palmusunnuntain vietto alkoi Euroopassa jo 600-luvulla. Pohjolassa palmu on korvattu pajulla. Siitä tuli

ylösnousemksen ja uuden elämän vertauskuva. Monissa kulttuureissa pajula on uskottu olevan kosolti hyviä ominaisuuksia: se paransi monet vaivat, suojeli onnettomuuksilta ja antoi virvottaessa terveyttä.

Tulppaani

Jeesus puhui lähestyvistä kuolemastaan vertauksella:

”Totisesti, totisesti: jos vehnänjyvää ei putoa maahan ja kuole, se jää vain yhdeksi jyväksi, mutta jos se kuolee, se tuottaa runsaan sadon.”

(Joh. 12: 24) Pääsiäisaterialla Jeesus asetti ehtoollisen. Hän otti happamattoman leivän, joka oli vehnää. Vehnää on myös meidän ehtoollisleipämme. - Ja hän otti maljan, jossa oli viiniköynnöksen antia. (Matt. 26: 39). Kirkkomaalauksissa punainen tulppaani on Kristuksen kärsimyksen maljan vertauskuva.

Valkolehdoikki

Ennen kuin ihmisen Poika antautui ristiinnaulittavaksi, hän rukoili lievitystä kuoleman tuskaansa Getsemanessa. Opetuslapset eivät jaksaneet valvoa hänen kanssaan. Vanha legenda kertoo, että valkolehdoikki oli hereillä. Se avasi kukkansa enkelten asettua niille. Niinpä Jumala antoi sille ainoastaan öisin loistavan kukinnon. Ja se sai tuoksun, huumaaavan kuin ambrosia, joka on enkelten leipää. Leipästä enkelten syntyi leipä ihmisten.

KIRKON KUVAANKUHENNA ALTONEN

kensä. Iisoppi on mainittu Raamatussa useaan otteeseen sisäisen ja ulkoisen puhtauden symbolina: ”Vihmo minut puhtaaksi iisopilla ja pese minut lunta valkeammaksi.” (Ps. 51:9)

Ruusu ja ketoneilikka

Ristiinnaulitun käsistä, jaloista ja piikkikruunun repimistä haavoista vuoti verta Golgatalle. Verestä kasvoi punaisten ruusujen lisäksi naulanmuotoisia ketoneilikkoita. Oli kuudes tunti. Silloin, keskipäivällä, aurinko pimeni. Pimeys tuli koko maan ylle, ja siitä yhdeksänteen tuntiin saakka. Ketoneilikka vetäytyi surusta suppuun. Yhä vielä se muistaa kaiken ja sulkee kukkansa auringon laskiessa. Saamelaisen legendan mukaan vaivaiskoivut syntyivät Kristuksen kuolinhetkellä ja sen vuoksi niiden pienet, pyöreät lehden muuttuvat syksyisin punaisiksi kuin veripisararat.

Kivirikko

Ilalla Golgatalle tuli arimatialainen Joo-sef. Hän otti Jeesuksen ruumiin, kääri sen puhtaaseen pellavavaateeseen ja pani kalliohautaan. Hän vieritti haudan ovelle suuren kiven. – Jossakin Lapin tuntureilla on syntynyt legenda hentoisesta kivirikosta, joka kasvaa kallioiden halkeamissa ja joka oli juurtunut Jeesuksen hautaholvia kaunistamaan.

Narsissi

Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti. Antiikin Narkissos-tarina antoi nimen narsissille. Kristillisessä kirkkotaiteessa kukka symboloi ylösnousemusta, voittoa kuolemasta ja ikuista elämää. Sama sisältö on myös valkoisella pääsiäisliljalla, jota on pidetty ruusun ohella paratiisin kukkana.

Perimätiedon mukaan Jumalanäiti vaeli suruissaan niityllä poikaansa kiihkeästi kaivaten. Hänen kyyneleensä putosivat poimulehdelle. Silloin tapahtui ihme: pisara heijasti aamuruskon pilvestä Kristuksen hymyilevät kasvot.

teksti: LIISA PAJUKAARRE
kuvat: TUIJA HYTTINEN

Tärkeimmät lähteet:

Cotterell Arthur: Maailman myytit ja tarut. WSOY 1991.

Hageneder Fred: Die Weisheit der Bäume. Stuttgart 2005.

Järvinen Irma-Riitta: Karjalan pyhät kertomukset. SKS 2004.

Lempiäinen Pentti: Sano se kukkasin WSOY 1992.

SKS:n kansanrunousarkisto.

TERVETULOA MARTTAKIRPPIKSELLE

Ajurinkatu 43, Kuopio
Avooina ma-pe 10–17
Tule tekemään löytöjä!

Martat

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370

Uudet hammaspoteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

SELKÄKIPU JA LUUNMURTUMA VOI OLLA OIRE

OSTEOPOROOSISTA

Lääkärin tutkimus, selän kuvaus ja luuntiheys- sekä tasapainon mittaus.

Hinta 355 €, Kela-korvaus 125 €, omavastuu 230 €

Osteoporoosin perhestynyt, yleislääketieteen erikoislääkäri

MARKKU HYVÖNEN

PUIJONLAAKSON

LÄÄKÄRIKESKUS

Kiekkotie 2, Kuopio,

017 2828 244

www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Huippulaadukas Vitility rollaattori

Loppuerä vain

199,-/kpl

apteekki@kuopionensimmainenapteekki.fi

www.kuopionensimmainenapteekki.fi

- Kevyet käyttöjarrut sekä seisontajarrut ovat turvalliset ja helpottavat ohjattavuutta
- Muuntuu myös kuljetustuoliksi
- Isot Comfort-grip™ pyörät ulko- ja sisäkäyttöön
- Pehmustettu selkänaho ja istuinoso
- Istuimessa vetoketjullinen asiointilaukku

Meltä muitakin laadukkaita Vitility -seniorituotteita.

Vuorikat 22, 70100 KUOPIO

Puh: +358 44 7442501

ENSIMMÄINEN
Apteekki

Kukkanen

K-Citymarket, kauppak. • p. 3613 802 • MA-PE 9-19, LA 8-18, SU 12-16

Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Kodin Kukkapalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438

ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215

MA-PE 10-18, LA-SU 10-16 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800 • MA-PE 9-19, LA-SU 9-15

• www.atccosmos.fi, kukkakauppa@atccosmos.fi

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Floretta

Kauppakatu 63 • p. 017 281 1655 • MA-PE 8.30-17.30, LA 8.30-14, SU 10-14

• www.floretta.fi • kukkapaja@floretta.fi

KONSERTTEJA

✦ **Jeesuksen seitsemän sanaa ristillä** Alavan kirkossa keskiviikkona 16.4. klo 18. Joseph Haydn. Kuopion kaupunginorkesteri, Erkki Lasonpalo, kapellimestari. Järj. Kuopion kaupunginorkesteri. Vapaa pääsy.

✦ **Hiljaisuudessa kuuluu laulu -konsertti** Puijon kirkossa keskiviikkona 16.4. klo 19. Puijon kamarikuoro ja Kuopion yhteiskoulun musikkilukion kamarikuoro yhdessä lukion soitinyhtyeen kanssa tarjoavat konsertin, jossa kuullaan kärsimys-aikana sopivaa musiikkia, mm. J.S. Bachin koraaleja, G.F. Händelin orkesterimusiikkia, sekä Dietrich Buxtehduen kantaatti Jesu meine Freude.

✦ **Stabat mater ja muuta paastonajan musiikkia** Tuomiokirkossa lauantaina 19.4. klo 15. Kuopion Tuomiokirkon Psalmikuoro, jyväskylälinen naiskuoro Puls-si sekä kuopiolainen soitinyhtye esittävät yhteistyössä G. B. Pergolesin syvällisen klassikkoteoksen Stabat mater. Teoksen johtaa Anna Antikainen. Solisteina toimivat Noora Määttä, sopraano sekä Anna Kosola, mezzosopraano. Konsertissa kuullaan myös muuta barokkimusiikkia viulun, sellon, teorbin sekä urkujen esittämänä. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.

✦ **Musiikkinäytelmä Erämaaseikkailu** Tuomiokirkossa maanantaina 21.4. klo 16. Esiintyjinä tuomiokirkkoseurakunnan kerholaisia, seurakunnan työntekijöitä sekä vapaaehtoisia. Musiikki Snellmanin koulun ja Steinerkoulun kuorokkerhot sekä nuorten lauluryhmä ja soitinyhtye. Myös yleisö pääsee laulamaan. Musiikkinäytelmä on suunnattu alakouluikäisille. Kesto n. 45 min. Mehutarjoilu. Erämaaseikkailun jälkeen alkaa perhemessu klo 17.15.

✦ **Sotkamon kamarikuoron pääsiäiskonsertti** Nilsin kirkossa toisena pääsiäispäivänä maanantaina 21.4. klo 16. Konsertin laulut kuljettavat pääsiäisen sanomaa Marian saamasta ilmoituksesta ristin kautta ylösnousemukseen riemuun. Laulujen säveltäjästä mainittakoon Johann von Gardner, Ahti Sonninen ja Kari Tikka. Kuoroa johtaa Pirkko Kupiainen. Ohjelma-lehti 5 €.

✦ **Koululaiskonsertti Pekka Laukkarinen duo** Alavan kirkossa tiistaina 22.4. klo 18. Vapaa pääsy.

✦ **Elämä voittaa! Amani-kuoron konsertti** Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 27.4. klo 18. Amani on Suomen Lähetysseuran yhteydessä toimiva laulajien ja muusikkojen ryhmä, joka on omistautunut afrikkalaiselle musiikille.

✦ **Balladeja-jazzkonsertti** Siilinjärven kirkossa perjantaina 25. klo 19. Rauno Tikkanen Quartet & Ossi Jauhainen. Tunnelmallisia hengellisiä sävelmiä ja virsijiä jazztyyliin esitettynä. Ohjelma 10 €, tuotto Aholansaaren hyväksi. Konsertti on myös kirkkoherra Seppo Laitasen 60-vuotisjuhlakonsertti, jota edeltää kahvit seurakuntatalossa klo 17 alkaen.

✦ **Kiittäkää Herran nimeä! Kamari-kuoro Kryssotomoksen Romaniaan lähtökonsertti** Tuomiokirkossa lauantaina 3.5. klo 18. Kuoroa johtaa Mikko Sidoroff. Vapaa pääsy, ohjelma 15/10 €.

PEKKA LAUKKARINEN DUO

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Arkissa tapahtuu

- ✦ **Arkki veisaa** hiljaisella viikolla ke 16.4. klo 14 Apajan alatorilla. Yhteislaulua. Heikki Martikainen ja Koitto-yhtye.
- ✦ **Iloa etsimässä.** Rovasti Lauri Paatero Arkissa to 17.4. klo 14. Paatero kertoo tyttärensä katoamisesta ja hänen ihmeellisestä löytymisestään Jerusalemissa.

Kirkonmenoja

- ✦ **Pääsiäisyön messu** Tuomiokirkossa la 19.4. klo 23. Saarna piispa Jari Jolkkonen, liturgia Ilpo Rannankari. Kanttori-na Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkon kamarikuoro, Tapani Heiskanen, trumpetti.
- ✦ **Siioninvirsiseurat** Alavan kirkossa sunnuntaina 20.4. klo 14. Hannu Tikanojan 80-vuotissyntymäpäiväseurat, puhujina Hannu Koskelainen, Tuomo Ruuttunen ja Ilpo Rannankari.
- ✦ **Sateenkaarimessu** lauantaina 26.4. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkossa.
- ✦ **Ylösnousemuksen kirkon vihkimisen vuosipäivän rukoushetki** tiistaina 6.5. klo 18 kirkossa. Iltaa seurakuntatalossa.

Kokoonnumme yhteen

- ✦ **Eläkeläisten virkistyspäivä** seurakuntatalolla keskiviikkona 23.4. klo 11. Raamattutunti ”Ylösnouseksen kohtaaminen” Lauri Kastarinen. Iltapäivällä yhteislaulua kera Kuopion tyttöilyseon seniorikuoron. Lounas ja kahvi 6 €. Tulokaus viittomakielelle.
- ✦ **Guatemala-ilta** ti 29.4. klo 17 Nilsin seurakuntakodin yläsalissa. Pientä purtavaa, askartelua, Yhteisvastuutuotteita, valokuvia, kertomuksia ja yhdessäoloa Yhteisvastuun hengessä. Mukana Kirsi Leino.

Tarjoilun vuoksi ilmoittautumiset 22.4. Hannalle 040 4888 677. Vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuulle.

✦ **Virsijamien jatkot** Nilsin kirkossa keskiviikkona 30.4. klo 18–21/22. Lauletaan virsikirjan liiteosa kanttori Annette Kärpä-Leskisen johdolla alusta loppuun.

✦ **Lähetystilaisuus** keskuseurakuntatalolla sunnuntaina 4.5. klo 12. Botswanan nimikkolähettiläs Iiris Kontra kertoo kokemuksistaan lähetyskentillä. Lähetyskahvit klo 11.30.

✦ **Yötön yö Yhteisvastuulle** Neulamäen kirkossa la–su 3.–4.5. Alkaa la klo 16 ja

päätyy su klo 13 alkavaan messuun. Pöj-jon erilaista ohjelmaa. Lisätietoa ohjelmasta www.kuopionseurakunnat.fi/alava.

✦ **”Kun me yhdessä kuuntelemme Jumalaa, Hän avaa tien...”** Kirkkopäivistä on nyt kulunut vuosi – Hiljaisuuden talon väki toivottaa jälleen tervetulleeksi Vanhaan Pappilaan, Kunninkaankatu 12, keskiviikkona 7.5. klo 17 alkaen. Rukoushetki klo 18.

Piispantarkastus ja 90-vuotisjuhla Siilinjärvellä

- ✦ Siilinjärven seurakunta perustettiin 1.5.1924. Tiistaina 29.4. vietetään klo 9 **rukoushetki** Siilinjärven kirkossa ja klo 18 **Puhuta piispaa -ilta**, joka on seurakuntalaisten ja piispa Jari Jolkkosen yhteinen keskustelu- ja tutustumistilaisuus seurakuntatalolla. Ilatilaisuutta edeltää kahvitarjoilu klo 17.30.
- ✦ Sunnuntaina 4.5. on seurakuntatalossa klo 8.30 **seurakunnan 90-vuotisjuhlan tervehdysten vastaanotto**. Kello 10 Siilinjärven kirkossa vietetään **juhlamessu**, jossa saarnaa piispa Jari Jolkkonen. Kirkkokahvit ja klo 12.15 **90-vuotisjuhla** kirkossa.

Sururyhmä Järvi-Kuopiossa

- ✦ **Sururyhmä läheisensä menettäneille** kokoontuu Kaavin seurakuntatalolla tiistaina 29.4. klo 14. Päiväaika voidaan vaihtaa ilta-ajaksi, mikäli se on osallistujille parempi. Ilmoittautumiset ja tiedustelut toimistosuhteille puh. 040 4888 611 tai 040 4888 602. Ryhmään voi ilmoittautua Järvi-Kuopion alueelta.

Vappuna

- ✦ **Vappujuhla** Tuomiokirkossa torstaina 1.5. klo 12. Sapporon luterilaisen seurakunnan urkuri ja pianonsoiton opettaja Masako Kondo konsertoi ja tuo terveisiä Japanista. Konsertin jälkeen kirkossa siima- ja kahvitarjoilu.

KIRKON KUORONKIRJURI ANNE OSMO

Tahdon tahdon. Kuopion alatorin Arkissa vietetään häälauantaita 3.5. klo 11–15. Missä häät pidetään? Mitä voi valita musiikiksi? Paikalla on pappeja ja kanttoreita vastaamassa kysymyksiin. Teemaan liittyen Tuomiokirkossa on **Häämusiikkituokio** edellisen viikon lauantaina 26.4. klo 15. Häämusiikkurkurina toimii Anu Pulkkinen.

Masako Kondo

- ✦ **Yhteisvastuutapahtuma** Nilsissä 1.5. klo 14. Leikkimielinen yllätyksellinen jalkapallo-ottelu aikuiset vastaan nuoret Yhteisvastuun hyväksi. Tule pelaamaan ja kannustamaan! Lisätietoja Reetta Kankkuselta, puh. 040 4888 675.
- ✦ **Vappujuhla kaikenikäisille** Syväniemen Hermannintalossa ke 30.4. klo 18.30. Juontajana Jouni Oksman, pääesiintyjä stand up -koomikkopappi Sampsa Simpanen, arvontaa osallistujille, kasvo-maalausta ja toimintapeiteitä lapsille ja nuorille. Kahvio, makkarapaistoa ja toimintapeitteet ovat auki klo 18. Kasvomalaus alkaa klo 18. Järjestäjinä Syväniemen kyläyhdistys ja Kallaveden seurakunta.
- ✦ **Kahden maan lauluja ja kuvia Vappukonsertti** Puijon kirkossa torstaina 1.5. klo 15. Zipporim-kuoro solisteineen esittää Ariela Toivasen hepreasta suomentamia lauluja ja messiaanisia ylistysvirsia. Kuoroa johtaa kanttori Leila Savolainen. Suennokset ja aiheet moniin maalauksiin ovat muistoja Toivasen lukuisilta Israelin matkoilta. Ariela Toivanen juhlii 70-vuotispäiväänsä vappukonsertin ja akvarellinäytelyn merkeissä. Näyttely on Puijon kirkon seurakuntasalissa 23.4.–7.5.

Äitienpäivänä

- ✦ **Äitienpäivän konsertti** Tuomiokirkossa sunnuntaina 11.5. klo 14. Tuomiokirkon kappelissa Anna Maria McElwain, klavikordi.
- ✦ **Lauluja äidille -kahvikonsertti** Karttulan seurakuntakodilla sunnuntaina 11.5. klo 15. Karttula-kvartetti ja Lasten lauluryhmä. Kakkukahvit.
- ✦ **Äitienpäiväkahvikahvikonsertti** Petosen seurakuntatalolla sunnuntaina 11.5. klo 16. Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro, nuorten lauluryhmä ja nuoria soittajia. Liput 5 €/perhe, 2 €/henkilö, äidit ilmaiseksi. Lapsiparkki.

Herättäjä-juhlatatka

- ✦ **Lapualle 4.–6.7.** Lähtö perjantaina 4.7. klo 9.45 Puijon kirkolta ja klo 10 Maljalahden kadulta. Majoittuminen Seinäjoella perhehotelli Nurmelassa. Majoitus ja bus-simaksu 130 €, pelkkä matka 65 €. Sitovat ilmoittautumiset 30.5. mennessä 017 158 111 tai 050 569 1302.

SEILA RITTONEN

✦ **Hiljaisen viikon** vaelluksella rauhoitutaan pääsiäisen sanoman äärelle.

✦ **Ei tarvitse** ensikertalaisen hermoilla, kun on kokeneita vapaaehtoisia rinnalla”, pappi Teemu Voutilainen (oik.) tuumaa Erkki ja Tuula Pesoselle.

TUULA HATTINEN

Vapaaehtoisten voimainponnistus

Hiljaisen viikon vaellus Puijon kirkolla kutsuu rauhoittumaan.

TUULA HATTINEN

Maaliskuun viimeisenä lauantaina Puijon kirkon Ystävän kamarissa käy kova kuhina. Suunnitelmia syntyy ja muistipanoja kirjoitetaan ylös. Mitä tarvikkeita tarvitaan? Kuka osallistuu rekvisiitan pystyttämiseen? Kuka opastaa? Innokas vapaaehtoisten joukko suunnittelee jo perinteeksi muodostuneen hiljaisen viikon vaelluksen toteuttamista.

”Tänä vuonna vaelluksen järjestelyissä on mukana yli kolmekymmentä vapaaehtoista”, Puijon seurakunnan pappi Teemu Voutilainen kertoo.

Vaellusta voineekin hyvällä syyllä kutsua vapaaehtoisten voimainponnistukseksi – seurakunnan työntekijöiden panosta toki unohtamatta.

Tehdään yhdessä

Erkki ja Tuula Pesonen ovat varsinaisia vaelluskonkareita. Molemmat ovat olleet mukana vapaaehtoisena lähes siitä asti, kun vaellus ensimmäisen kerran järjestettiin vuonna 1985.

”Niin pitkään olen tähän ottanut osaa, etten nyt saa edes laskettua kuinka monta vuotta on takana”, Erkki nauraa.

”Alkuvuosina lapsemme olivat vielä pieniä, joten itselläni jäi joitakin kertoja silloin väliin”, Tuula puolestaan laskelee.

Jokin vaelluksessa selvästikin vetää vapaaehtoisia.

”Päällimmäisenä on se yhdessä tekeminen

tunne. Pääsiäisen sanoma tulee konkreettisella tavalla esille.”

Erkin mukaan hiljaisen viikon vaellus kuuluu ehdottomasti pääsiäiseen.

”Tätä ei järjestetä joka vuosi. Täytyy myöntää, että välivuosina tuntuu vähän oudolta.”

Matka omaan mieleen

Tuulaan vetoaa vaelluksen hiljaisuus ja rauhoittuminen.

”Alussa katsellaan kuvia Israelista ja taustalla soi hiljainen musiikki. Siinä pääsee rauhalliseen tilaan, matkalle omaan mieleen.”

Vaelluksella kuljetaan oppaan johdolla reitti, jonka varrella on kaksitoista pysähdyspaikkaa.

”Näillä paikoilla tutustutaan tilanteisiin ja tapahtumiin Jeesuksen elämässä. Vapaaehtoiset ja työntekijät roolittavat tapahtumia”, Erkki selvittää.

Erkki itse on vuosien mittaan ollut niin Pilatuksen, Pietarin kuin Jeesuksenkin rooleissa.

”Useammassa roolissa olen varmaan tänäkin vuonna, koska miehiä on porukassa vähemmän.”

Teemu Voutilainen on nyt ensimmäistä kertaa mukana järjestämässä vaellusta.

”Tuntuu uskomattomalta, että tällainen ylipäätään toteutuu. Ilman vapaaehtoisia se ei olisi mahdollista.”

”Peesaan sujuvasti konkareita. Heidän kyytiini voin ensikertalaisena hypätä turvallisin mielin.”

Kommelluksia ja kylmiä väreitä

Erkillä on vuosien varrelta monenlaisia muistoja hiljaisen viikon vaelluksesta.

”Kun olin ensimmäistä kertaa mukana vaelluksella ja Pilatuksen roolissa, olin tosi hermos-

”Päällimmäisenä on yhdessä tekeminen tunne

tunut. Muistin vuorosanat sinne päin ja tein asiat päinvastaisessa järjestyksessä kuin oli sovittu.”

”Jälkeenpäin olin huojentunut, kun opas kertoi, ettei vaeltaajista kukaan ollut huomannut mitään erikoista. Hehän eivät tienneet miten asioiden oikeasti piti mennä.”

Välillä on sattunut myös huvittavia tilanteita.

”Olin Pietarina nuotiolla odottelemassa ryhmää. Yleensä nuotiolla on rekvisiittana leipää ja kalaa, mutta kerran siellä odotti myös ketsupipullo. Onneksi ehdin piilottaa sen ennen ryhmän tuloa.”

Pietarin rooli on erityisellä tavalla koskettanut Erkkiä.

”Alkuvuosina rooliin kuului vain kieltää Jeesus kolmesti hiilivalkealla ja jäädä sinne pettyneenä itkemään. Myöhemmin Pietari sai keskustella Jeesuksen kanssa ja tehtävän kaitsea hänen lampaitaan.”

”Tämä tasapainotti Pietarin roolia. Samanlainen on usein myös meidän roolimme – välillä kieltää ja pettyä, sitten taas Jeesuksen nostamaan lähtä hänen seuraajakseen.”

Tuula puolestaan muistelee ensimmäistä kulkuaan saattueessa, jossa vietiin Jeesusta ristille.

”Minulle tuli oikein kylmät väreet. Vaelluksella pääsiäisen tapahtumat tulevat kokemuksellisesti hyvin lähelle.”

teksti: HELI HARING

Savolaisen rovastin pojat

Juhani Ahosta kasvoi Suomen kansalliskirjailija ja hänen veljestään Pekka Ahosta lehtimies sekä kristillisen lehdistön uranuurtaja.

Kirjailija **Juhani Aho** syntyi Lapinlahdella vuonna 1861 **Theodor Brofeldtin** kymmenenlapsisen perheen esikoisena. Kolme vuotta myöhemmin perheeseen syntyi toinen poika, **Petter Fredrik**, joka myöhemmin käytti kirjailijanimiä **Pekka Aho**. Hänet tunnetaan myös Suomen kristillisissä piireissä nimellä **Pietari Brofeldt**.

Juhani ja Pekka Ahosta tuli aikansa tunnetuimpia radikaaleja, suomen kielen esitaisteilijoita ja kulttuurivaikuttajia. Pekka Aho hengellisen kääntymyksen koettuaan vaikutti myös muun muassa *Kotimaa*-lehden perustamiseen ja toimi sen päätoimittajana lehden alkuvuosina.

Veljesten isä **Henrik Gustaf Theodor Brofeldt** oli pappi jo kolmannessa polvessa. Myös Juhani Ahon äiti **Karolina Fredrika Emelie** oli harras uskovaishenki.

Theodor oli kansanomainen ja pidetty pappi. Jopa niin, että vielä vuosikymmeniä hänen kuolemansa jälkeen koristi savolaismökin seinä hänen kuvansa. Theodor Brofeldtin savon murteella pitämät saarnat olivat eläviä. Puhujalla oli pilkettä silmäkulmassaan ja huumori kukoisti. Pääsiäisen tapahtumia hän kuvasi seuraavasti:

”Kyllä Jeesus tiesi kelle se ilmentyy, kun se niille akoille. Jos se olisi niille ukon jurnakkeille, niin ne tok ei ois puhunu mitään. Pitäneet kaikki omansa tietoinaan ja ihmetelleet mielessään. Vaan kun se niille akoille, niin ne otti hameen

Juhani ja Pekka Aho olivat nuorena varsinaisia radikaaleja.

helemat hampaisiinsa ja lähtivät juoksuttamaan, että nyt on tapahtunut ihme!”

Lapsia hän varoittelee sanomalla, että jos ette ole hiljaa, niin hän saarnaa koko päivän.

Kirjallisia vaikutteita Helsingissä

Veljekset Juhani ja Pekka saivat viettää lapsuutensa idyllisessä savolaissessa maisemassa kymmenpäisen sisarusparven keskellä. Molemmat lukivat ylioppilaiksi Kuopion lyseossa. Juhani valmistui vuonna 1880 ja Pekka pari vuotta myöhemmin. Lyseosta he siirtyivät opiskelemaan Helsingin yliopistoon. Myös poikien isä Theodor Brofeldt oli käynyt samaa opinauhaa.

Helsingissä vaikutti Venäjällä, Pietarissa syntyneen aatelisrouva Elisabeth Järnefeltin kirjallinen salonki. Hänen poikiensa **Arvid** ja **Kasper Järnefeltin** välityksellä Ahot pääsivät mukaan salonkiin. Tällä seikalla oli merkittävä vaikutus heidän molempien kirjallisuudellaan. Kahden epäoimistuneen kihlauksen jälkeen hän rakastui ja koki Elisabeth Järnefeltin tyttärtä **Ainoa**. Kosinta sai tylyn lopun: ”Hyvänen aika, minähän olen pitänyt sinua setänä”, totesi rakkauden kohde.

Aho lähti niolemaan haavojaan Pariisiin. Siellä hän huomasi lehdes-

tä, jota oli edeltänyt realismin ajan helmi Siihen aikaan kun isä lampun osti. Kirjoja alkoi tulla tasaiseen tahtiin ja Ahon kirjailijan maine kasvoi. Juhani Ahon varhaisen tuotannon merkittäväksi teokseksi noussee myös romaanipari *Papin tytär* ja *Papin rouva*.

Ystävyys Järnefeltien kanssa koetteli kuitenkin Juhani ja Pekka Ahon kristillistä uskoa. Kirkkoa vastaan hyökkääminen oli tyypillistä tuon ajan realistiselle kirjallisuudelle. Nuoret Järnefeltit ja heidän ystävät eivät säästäneet kirkkoa ja sen edustamaa kristillisyyttä. Juuri toveripiiriin vaikutuksesta Pekka Aho luopui myös aikeestaan ryhtyä papiksi. Hänen ja Juhani-veljen asenteet kristillisyyttä kohtaan radikalisoituivat.

Hylätty kosiomies

tä, että säveltäjä **Jean Sibelius** ja Aino Järnefelt olivat menneet kihloihin. Tästä hermostuneena Aho kirjoitti kohuromaaninsa *Yksin*. Avioliiton Juhani Aho solmi myöhemmin tunnetun naistaitelijan **Venny Soldanin** kanssa ja sai tämän kanssa kaksi lasta.

Karkoitettu kansallissankarit

Juhani Aho ei ollut ainoastaan maineikas kirjailija vaan myös aikansa uudismielinen sanomalehtimies yhdessä Pekka Ahon kanssa. Joulukuussa 1885 Juhani Aho varlittiin *Keski-Suomen* päätoimittajaksi; aputoimittajaksi tuli Pekka. Veljekset asuivat tällöin Kuopiossa. Kuopiolainen kirjailija ja sanomalehtimies **Minna Canth** oli veljesten hyvä ystävä ja he olivat usein nähtyjä vieraita Minna Cant-

hin kirjallisessa salongissa Kanttilassa. Työpestinsä vuoksi Ahon veljekset muuttivat kaupungista Jyväskylään. Pestistä *Keski-Suomi*-lehdessä ei tullut kuitenkaan pitkää. He erosivat toimituksesta vuoden 1886 päätyttyä. Eroa siivittivät todennäköisesti heidän radikaalit kirjoituksensa, joista kaikki eivät hyväksyneet. Ensimmäinen vakava yhteentö aiheutui Pekka Ahon Jyväskylän kirjeestä, jossa hän lausuu ihmetelynsä ja paheksuntansa Jyväskylän Kauppakadun varrella sijaitsevista lukuista viinakaupoista, jotka hänen mielestään eivät olleet kunniaksi kaupungille ja levittävät turmelusta ja pahennusta koko maakuntaan. Lehden osakkaana oli viinakauppiaita, jotka tietienkin pitivät ammattiaan täysin kunniallisena.

Ahon veljekset palasivat takaisin Kuopioon ja jatkoivat *Savo*-lehden toimittamista. Venäläisvastaisten mielipiteiden ja räväköiden kannanottojensa takia lehti lakkautettiin. Tämän jälkeen Pekka Aho jatkoi *Uusi Savo* -nimisessä lehdessä. Samaan aikaan hän toimitti yhdessä veljensä **Kalle Brofeldtin** kanssa laajalevikkistä *Uusi Kuvalehti* -nimistä aikakauslehteä.

Poliittisen ilmapiirin kiristytessä Suomessa, Juhani Ahon veljet Pekka ja Kalle karkotettiin maas-

oman aikansa radikaaleja

Mansikkaniemen pappila toimii nykyään Juhani Ahon museona.

ta vuonna 1903 heidän poliittisten kirjoitustensa vuoksi. Pekka Aho kuului jyrkkänä venäläistämispoliitiikan vastustajana sortovalan laittomuuksia vastaan taistelevaan maanlaisjärjestykseen ”kagaaliin”. Juhani Aho puolestaan tuki kagaaleja kirjoittamalla näille tekstejä – nimettömänä tietenkin.

Maasta karkotus teki veljeksistä kansallissankareita. Juhani Ahon poika **Antti J. Aho** kuvaa isänsä elämäkerrassa lähdön tunnelmia seuraavasti:

”Kuopiosta lähtö muodostui sanattamien vastatoimenpiteistä huolimatta valtavaksi surujuhla. Asemalle oli koko kaupungin lähtijöitä saattamassa. Rovasti Brofeldt hyvästeli poikia vesissä silmin, mutta pani tapansa mukaan heitä kohdanneen onnettomuuden omaksi syykseen: ”Kai minä olen heitä kaltoin kasvattanut, kun vielä Bobrikovinkin täytyi heitä näin kurittaa.”

Asemasillalle hyvästelemään saivat tulla vain ne, jolla oli matkaliput. Lippuja ostettiin niin paljon, että ne loppuivat kesken. Juhani lähtiessä Kalle huusi vielä viimeisen tervehdyksen ja kuopiolaiset vastasivat kuoressa: ”Eläköön Brofeldti!”

Juhani Aho katsoi myös viisaammaksi poistua maasta vapaaehtoisesti samana vuonna. Hän suunnitti perheensä kanssa Itävaltaan sekä

myös Italiaan.

Kalle Brofeldt suunnitti Amerikkaan, kun taas Pekka Aho päätyi Ruotsiin. Täällä hän koki hengellisen herätyksen ja tuli uskoon; nyt hän vihdoinkin oli saavuttanut sen varmuuden ja henkisen tasapainon, jota oli aina kaivannut.

Sanomalehtitaidot kristillisyyden asialla

Maanpaosta palattuaan vuonna 1905 Pekka Aho työskenteli toimittajana Suomen Lähtöseurassa, jonka ensimmäinen lehti oli *Kotilähetys*. Isänmaallisuudesta tunnettu lehtimies alkoi ajaa nyt Jumalan valtakunnan asiaa. Pekka Aho kiersi myös matkasaarnaajana. Hänen työvaljakkonaan oli muun muassa lähetysjohtaja **Jooseppi Mustakallio**.

Pekka Aho alkoi puuhata myös *Kotimaa*-lehteä. Lehti perustettiin joulukuussa 1905 ja Ahosta tuli sen ensimmäinen päätoimittaja. Uusi lehti tiedotti yhteiskunnallisista asioista ja palveli samalla tähän aikaan kaikkia uskonnollisia yhteisöjä ja ryhmittymiä. Myöhemmin Kotimaasta tuli yhä luterilaisempi lehti. Kotimaasta Aho jättäytyi pois vuonna 1910 ja alkoi sen jälkeen julkaista omaa lehteään *Toivon Tähteä*. Pekka Aho voidaan lukea yleisten sanomalehtien lisäksi myös yhdeksi Suomen kristillisten lehtien aineeksi ja

Juhani Aho valittiin raamatun käännöskomiteaan

alkuun saattajaksi.

Kun Pekka Aho ahkeroi hengellisessä työssä, hänen veljensä Juhani Aho puolestaan näytti mainetta urauurtavana kirjailijana, sanomalehtimiehenä ja perhokalastajana.

Vaikka Juhani Ahon elämässä oli ristiriitaisuuksia, kirjailijana hän oli vailla vertaa. Ahon mikrofilmattu kirjallinen jäämistö Suomalaisen Kirjallisuuden Seurassa käsittää parikymmentä isoa rullaa. Hänen teoksiaan on käännetty yli 20 kielelle.

Juhani Aho oli yhteiskunnallisten muutosten ja ristiriitojen kuvaaja, mutta myös huumorin mestari. Hän sai ihmiset hyvälle tuulelle ja hymyilemään kirjoituksillaan. Juhani Ahon radikaalit asenteet hengellisiä asioita kohtaan lientyivät ajan kuluessa. Hän kirjoitti kirjan *Heränneitä*, ja se herätti ihastusta hänen vanhemmissaan. Juhani Aho valittiin myös raamattukäännöskomiteaan.

Kun Juhani Aho kuoli elokuussa

1921, häntä suri koko Helsinki. Hengellisen kodin perintö vaikutti hänen sielunmaailmassaan ja on oletettavaa, että hän teki Jumalan kanssa sovinnon ennen poismenoaan.

Kansalliskirjailija Ahon kuolema oli monelle suomalaiselle järkytys. Hänen hautajaisensa Helsingin Diakonissalaitoksen kappelissa pidettiin kansallisena surujuhla. Seuraavana päivänä Juhani Ahon arkkua laskettiin lisalmen multiin.

Täyskäännös Jumalan mieheksi

Pekka Aho, joka vielä nuorena radikaalina oli hyökännyt voimakkaasti hengellisyyttä, kirkkoa ja papistoa vastaan, oli tehnyt täyskäännöksen elämässään. Hän ei toiminut aktiivisesti ainoastaan hengellisen lehtimiehenä, vaan myös puhujana ja hengellisten kirjojen kirjoittajana. Pekka Aho avioitui elämänsä aikana kaksi kertaa. Ensimmäisen puoliso **Edla Vilhelmina** kuoli vuonna 1917.

Hänen poismenonsa jälkeen Aho meni naimisiin sievän pankkineidin **Jenny Sofia Bergelin** kanssa, joka kuoli vasta 1970-luvun alkupuolella. Tästä liitosta syntynyt tytär **Saara Helena** elää vielä ja asuu Helsingissä.

Pekka Aho kuoli 1.4.1945 Raahessa, jonne hänet myös haudattiin.

Sanomalehti *Keski-suomalainen* kirjoitti hänen muistokirjoituksensa seuraavasti:

”Pekka Brofeldt oli tuliseluinen taistelijaalunne, joka monessa koetelemuksessa vielä hioitui hienostuneeksi persoonallisuudeksi. Hänen työnsä ja toimintansa maamme yhtenä itsenäisyysajatuksen toteuttajista on joka tapauksessa merkittävä. Pekka Brofeldtin mukana siirtyi menneisyyteen palanen koko kansamme elämää, elämää, jossa Brofeldtien veljeksillä, eikä vähiten Pekka Brofeldtillä, oli merkittävä sijansa kansallisen historiamme lehdille piirtyvistä itsenäisyysitemme esittäjistä.”

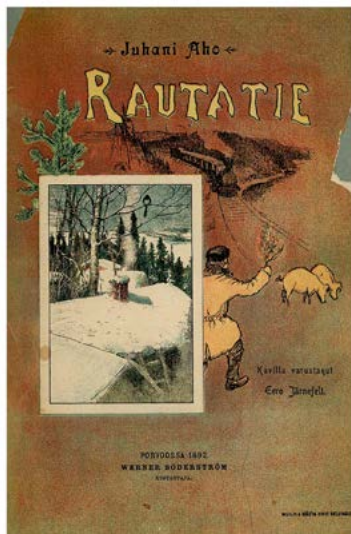
teksti:

TARJA LAPPALAINEN

Lähteet:

Kellberg, Aarno. 1994. Pekka ja Kalle Brofeldtin veljekset. Teoksessa: Krogerus, Tellervo (toim.). Realismista symbolismiin. Kuopio suomalaisen kulttuurin polttopisteenä 1890-luvun taitteessa. Snellman-instituutti. Kuopio. Niemi, Juhani. 1996. Juhani Ahon kirjeitä. SKS. Helsinki.

Turtola, Martti & Lappalainen Tarja. 2011. Kansalliskirjailija Juhani Aho. Edico. Helsinki.

Rautatiestä tuli Juhani Ahon menestysnovelli.

Risti – kuoleman ja elämän merkki

Ristikuvio on ikivanha, ihmiskunnan yhteistä perintöä oleva symboli, jonka merkitys on vaihdellut eri kulttuureissa ja eri uskonnoissa.

”Ristinmerkki siunaa ajatukset, tunteet ja teot

TUOHATTINEN

vaikka triumfristi paremmin kuvaa itse ristintapahtuman merkitystä.

Toivon ja voiton merkki

Ristin merkitystä ja tyhjää ristiä ei kristinuskossa voi erottaa toisistaan. Samoin kuin Jeesuksen ristinkuolemaa ja ylösnousemusta ei voi erottaa toisistaan. Rististä tuli voiton, toivon ja elämän merkki vain sen ansiosta, että Jeesuksen ristinkuoleman käsitämätön kärsimys sai ratkaisunsa ylösnousemuksen kautta. Jeesuksen ristiinnaulitsemisesta tuli Jumalan anteeksiantavan ja itsensä uhraavan rakkauden merkki. Pyhityksen, siunaamisen ja sovinnon merkki. Tyhjä risti on pelastuksen ja ylösnousemuksen merkki. Multien päällä se on todistus uskosta ja toivosta kuolleen ylösnousemukseen. Siitä syystä hautausmaamme ja kuolinilmoituksemme ovat täynnä ristejä.

Ristinmerkki joka päivä

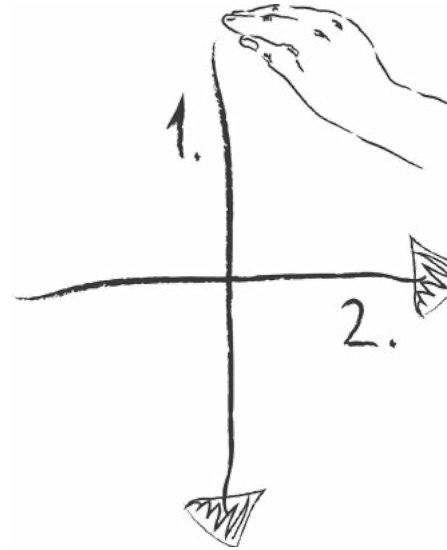
Ristinmerkkiä on käytetty jo 100-luvun lopulla. Kirkkoisä Tertullianus kirjoitti 200-luvulla: ”Jokaisella askeleella, tullessamme ja lähtiessämme, pukeutuessamme, peseytyessämme, syödessämme, sytyttäessämme lyhdyn, käydessämme nukkumaan, istuutuessamme ja kaikissa tomissamme me kristityt teemme otsallemme ristinmerkin.”

Martti Luther liittyi tähän perintöön sanoessaan ”Noustessasi aamulla vuoteesta siunaa itsesi pyhällä ristinmerkillä ja lausu: Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen haltuun. Aamen.” Samat sanat tuli lausua illalla nukkumaan mentäessä.

Lännen kirkossa ristinmerkki tehdään oikealla kädellä niin, että ensin kosketetaan otsaa, sitten rintaa ja olkapäitä vasemmalta aloittaen. Ristinmerkki kuvaa ajatustemme, tunteittemme ja kätemme töiden siunaamista. Se on uskontunnustus, joka kertoo, että kasteessa meidät on otettu Kristuksen opetuslapsiksi ja hänen kirkkonsa jäseniksi. Ristinmerkki myös vakuuttaa, että kasteessa Jumala on liittänyt meidät Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen ja merkinnyt meidät itselleen. Me kuulumme hänelle.

Ave crux, spes unica- Terve risti, ainoa toivo.

teksti: SATU VÄÄTÄINEN

Lännen kirkossa ristinmerkki tehdään oikealla kädellä niin, että ensin kosketetaan otsaa, sitten rintaa ja olkapäitä vasemmalta aloittaen.

Minun ristini

Raimo Myyryläinen
Juankoski

Raimo Myyryläinen

”Ystäväni on tehnyt luonnonvärisestä puusta tämän ristin. Se kuvastaa minulle puuristiä, johon Jeesus nautittiin. Se kertoo myös siitä, että risti on tyhjä. Jeesus on ylösnoussut. Ristin pohjassa on raamatunkohta Room. 5:6-11. Risti on minulla kotonani Raamatun vieressä näkyvällä paikalla. Se muistuttaa minua päivän aikana, kuka on minun turvani.”

”Olen saanut palata tuhlaajapojan tieltä. Jumala rakkaudessaan lähestyi minua ja sain suuren keloistin juurelle polvistua 25 vuotta sitten. Sairauksien keskellä Jumalan armo ja Jeesuksen ristintyö on läsnä joka päivä. Sain talvella sydänkohtauksen, mutta Jumalan ihmeellinen rauha kannatteli siinäkin tilanteessa.”

”Elän Jeesuksen jalanjäljissä. Jumalan varassa. Olen huomannut omassa elämässäni, että kun omat voimat ja viisauts loppuvat, vasta silloin Jumalan mahdollisuudet alkavat. Hädässä voimme mennä turvaliis mielin ristin luokse. Jumala näkee ja tietää, vaikka ei tuntuisi miltään ja vaikka kapinoisimekin tilannetta vastaan. Risti on voimavara, turva, rakkaus ja tulevaisuus.”

Maire Lempinen
Kuopio

”Kaulallani riippuvan kultaisen ristin olen saanut edesmenneeltä mieheltäni 30 vuotta sitten. Se on annettu rakkaudella. Tiedän, että risti ei häviä mihinkään. Tämä riipus oli talven yli lumen alla, ja ihmeellisesti se löytyi keväällä laattakivien välistä.”

”Tulee mieleen laulun sanat: Ei ole mitään pysyvää, jälkemmekin häviää, risti vain, jäljelle jää. Kipuinen ja särkyen keskellä apu tulee Jeesukselta. Ja jonakin päivänä selkänikamani ovat kunnon, siihen uskon sataprosenttisesti.”

”Risti kantaa. Ristin juurelle polvistun ja siitä saan voimaa jaksaa päivän kerrallaan. Olen elänyt aikaa myös ilman ristiä ja sen johdattuna. Elämä oli silloin tyhjää, nyt sillä on tarkoitus.”

”Ilman ristiä meillä ei ole iankaikkisen elämän toivoa.”

Maire Lempinen

”Kun laitan ristikorun kaulaan, tulee minulle rauhallinen ja turvallinen olo.

Sini-Maria Tiainen
Kuopio

”Ostin ristin useampi vuosi takaperin muistaakseni Isosta Kirjasta Keuruulta. Ristikoru on räjähtänyt reissussa, mutta se varmaan tekee siitä erityisen koskettavan. Pidän ristiä välillä yötä päivää kaulassani, kun minulla oli elämässani kriisejä. Itse asiassa ristikorussa oleva naru on kulunut melkein poikki. Ristikorussa on helmiä, jotka vaihtavat väriä lämpötilan mukaan. Alunperin hopean värinen risti on muuttunut osin pronssiseksi. Ristin toinen puoli on sileä, toinen röpöinen.”

”Ristikoruni on erittäin symbolinen. Ihmiselämäkään ei ole tasainen. On röpöpuoli ja se tasaisempi puoli. Kun laitan ristikorun kaulaan, tulee minulle rauhallinen ja turvallinen olo. Tunnen itseni varmemmaksi. Kannan ylpeästi ristini. Olen aina kiitollinen, jos ristikoruni herättää keskustelua.”

”Meillä kaikilla on ’ristimme’. Usein teen ristinmerkin aamulla tai lähtiessäni töihin. Se on mielestäni kaunis tapa. Minulle Jeesuksen ristinkuolema on iso ja elämää suurempi asia. Sen suurempaa rakkautta ei voi olla. Tunnen itseni pieneksi sellaisen rakkauden ympäröimänä. Risti edustaa pysyvyyttä. **Pelka Simojen** sanoin: Sama vanha ristinpuu, kaiken ylle kaareutuu, risti vain, ei kestä mikään muu.”

teksti ja kuvat:
HANNA KARKKONEN

Sini-Maria Tiainen

Ihmisen historiansa aikana tekemiä, erilaisia ristejä on laskettu olevan kaikkiaan yli 400. Risti on ollut mm. auringon, kaikkeuden ja jumaluuden vertauskuva. Risti on siis ollut olemassa jo kauan ennen kristinuskon syntymä. Nyt risti on kaikkien kristittyjen yhteinen tunnus.

Kärsimyksen ja kuoleman symboli ristikistä tuli, kun kuolemaan tuomittuja alettiin teloitaa sitomalla tai nautitsemalla heidät ristille. Tiedetään, että tätä äärimmäisen julmaa rangaistusta käytti jo mm. Aleksanteri Suuri 300 vuotta ennen Kristusta. Jeesuksen ajan Palestiinassa valtaa pitäneet roomalaiset ristiinnaulitsivat juutalaisia kapinallisia ja suuria rikollisia.

Historian kuuluisin ristiinnaulittu on Jeesus Nasaretilainen. Kaikki evankeliumit kertovat yhdenmukaisesti, että Jeesus kuoli ristillä. Evankelista Markuksen mukaan Jeesus

lyötiin ristille kolmannella hetkellä, yhdeksältä aamulla. Auringon ollessa korkeimmalla, kahdeksatoista, tuli yhtäkkiä pimeys, joka kesti kolme tuntia, Jeesuksen kuolinhetkeen saakka. Saatuaan hapanviiniä hän sanoi: ”Se on täytetty” ja lausui sitä ennen Jumalaan turvautuvan juutalaisen iltarukouksen: ”Sinun käsiisi minä uskon henkeni.” Sitten hän huusi suurella äänellä ja antoi henkensä.

Ristiinnaulitseminen

Yksinkertaisimmillaan risti oli maahan lyöty häpeä- ja kidutuspaalu. Siitä kehittyi T:n muotoinen risti, jossa pystyypuu päättyi poikkipuuhun. Tätä ns. egyptiläistä ristiä monet tutkijat pitävät kristikunnan vanhimpana ristin mallina ja arvelevat Jeesuksen ristin olleen muotoinen. Tämä, myös Antoniuksen ristiksi kutsuttu T-risti, ja nykyään länsimaissa yleisin latinalainen risti olivat ilmeisesti toi-

tuspaikkojen tavallisimpia ristejä.

Ristiinnaulitseminen oli raaka, alkeellinen ja hirvittävä tapa kuolla. Tavoite ei ollut ainoastaan tappaa rikollinen, vaan häpäistä myös hänen ruumiinsa jättämällä se hajoamaan ristille. Mooseksen lain mukaan juutalaiset kuitenkin hautasivat ruumiit, ettei maa saastuisi. Kristinuskon laillistanut keisari Konstantinus Suuri kielsi ristiinnaulitsemisen hallitus kautensa lopulla 300-luvulla.

Krusifiksi - risti, jolla Jeesuksen ruumis riippuu

Kristityt alkoivat kuvata Jeesusta ristiinnaulittuna vasta 400-luvulla. Ensimmäisellä vuosisadalla tyhjä risti oli sekä uskontunnustus että viittaus ylösnouseeseen Herraan. Toinen varhainen kristittyjen tunnus on kala eli ikty. Vainojen aikana kristityt 200-luvun alkupuolella ilmaisivat uskoaan katakombien seiiniin

tehdyllä piirroksilla, joissa myös risti esiintyy. Jeesus kuitenkin kuvataan näissä piirroksissa Paimenena, lapsena Marian sylissä, opettajana ja parantajana sekä ehtoollisleipänä, mutta ei koskaan ristiinnaulittuna. Vaikka Golgatan tapahtumista oli samanaikaisesti tullut kristittyjen ehtoollisen vieton ydin.

Kun vainot 300-luvun alussa loppuivat, kristittyjen vainajien sarkofageihin kuvattiin joskus kärsimyshistorian tapahtumia, mutta Jeesuksen ristiinnaulitseminen puuttuu niistä kokonaan. Sen sijaan esimerkiksi miekal-mestaturun Paavalin ja ristiinnaulittu Pietarin marttyyrikuolemasta niissä voi olla kuvia. Perimätiedon mukaan Pietari ristiinnaulittiin pää alaspäin, koska hän ei mielestään ollut tarpeeksi arvokas kuolemaan Herransa tavalla. Tästä syystä ristiä, jonka poikkipuu on alhaalla, kutsutaan Pietarinristiksi. Apostolien historiaan liittyy myös vinoristi X, sillä perimätiedon

mukaan apostoli Andreas kärsi marttyyrikuoleman vinoristiin nautittuna.

Krusifiksin kärsivä ja voittava Kristus

Nykyisin kirkkoihin ja kristittyihin koteihin kuuluvat krusifiksit yleistyivät vasta toisen vuosituhannen alussa niin sanotun kärsimysmystiikan vaikutuksesta. Krusifikseja on kahta päätyyppiä: voittava Kristus ja kärsivä Kristus. Triumfristi esittää Jeesusta ristillä majesteettisessa asennossa, elävänä ja pää pystyssä. Ikään kuin hän sanoisi: ”Se on täytetty.” Kärsimyskrusifiksissa Kristuksen orjatappurakruunua kantava pää on painunut alas, vartalo riippuu ja keihäänpiston seurauksen kyljestä vuotaa verta. On kuin Jeesus huutaisi: ”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut.” Keskiajan lopulla kärsimyskrusifiksi tuli vallitsevaksi,

18 kirkossa. Iltaete seurakuntatallossa.

Äitienpäivän kirkko su 11.5. klo 10. Kakkukahvit seurakuntatalolla. K. Leino, Saarela.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO

Mäntytie 5

Seurakuntakerho, ke 23.4. klo 11–13. Pirstyspäivä, ohjelmaa ja Hyvän Mielen ateria. **Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä mukana Aivoparkit** pe 25.4. klo 12.

Donkkis Big Night pe 25.4. klo 18–20 varhaisuorten toimintailta.

Siioninvirsseurat 27.4. klo 19 perutaan Veteraanien juhllaisuukseen ja syntymäpäivän vuoksi. Uusi seurojen ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

Avoim mukulatistat kerran klkssa ti 29.4. ja ti 13.5. klo 9.30–11. Tervetulleita kaikki lapset ikään katsomatta yhdessä aikuisen kanssa.

Taidepyhäkoulu lapsille su 4.5. klo 10.

Seurakuntakerho, ke 13.5. klo 11–13.

Mukulatistain yhteinen keväthuhla to 15.5. klo 18.

MUUTA

Ahti Latvala 70 v syntymäpäiväkahvit ja konsertti su 27.4. klo 15.30. Sankarihaudoilla lippuvartioiden sepeleenskaukko klo 15.30. Syntymäpäiväkahvit seurakuntatalolla, sen jälkeen konsertti, Muuruveden Laulumeiset ja Kaukopartio-orkesteri. Konsertin ohjelma no 6, muut muistamiset Sovateeraanit ry tiille 509614-45207 "Ahti 70".

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Lasten pääsiäisajan hartaus "Tie pääsiäisen salaisuuteen" ke 16.4. klo 9.30. **Pääsiäisajan kirkkoilta** ke 16.4. klo 18. Kouluilaisten avoin ohjelma kaikille.

Kiirastorstin messu to 17.4. klo 19. Huhtala, Taru Parviainen, Julkunen.

Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13. Huhtala, Lukkari-Lohi.

Messu su 20.4. klo 13. Huhtala, Lukkari-Lohi.

Ei jumalanpalvelusta Kaavinkirkossa, ma 21.4. klo 13, vaan yhteinen **Maakirkko** Tuusniemen kanssa Haurgangin nuorisoseuran talolla. (ent. Laukka-ahon koulu). Hagman-Puustinen, Huhtala, Lukkari-Lohi.

Messu su 27.4. klo 13. Huhtala, Lukkari-Lohi. Kansallisen veteraanipäivän messu. Juhla kirkkoseksussa.

Armo riittää seurakuntapäivä su 27.4. klo 17. Huhtala, Liisa Lehtinen Raamattuopistosta, Pentti Waris, Kitarala.

Messu su 4.5. klo 13. Huhtala, Ahonen. Syntymäpäiväjuhlamessu. Ks. juhlasta seurakuntakodin ilmoituksista.

Äitienpäivän nallamessu su 11.5. klo 13. Huhtala, Lukkari-Lohi. Messuun mukaan nalle tai muu pehmeolu.

KAAVIN SEURAKUNTATALO

Kirkkorannantie 1

Sanan ja yhteyden ilta to 24.4. klo 18.30. Järi, Pohjois-Savon Kansanlähetyt.

Raamattupiiri ma 28.4. klo 13.

Sururyhmä läheisensä menettäneille ti 29.4. klo 14. Päiväaika voidaan vaihtaa myös ilta-ajaksi, mikäli osallistujille parempi. Ilm. ja tied. toimistosihteereille 040 4888 602.

Ryhmään voi ilmoittautua myös muualta Järvi-Kuopion alueelta.

Yhteiset syntymäpäiväjuhlat 70, 80, 90 ja yli 90 v.

tammi-toukokuun aikaan täytännelle/täytännelle su 4.5. messun jälkeen klo 14.30. Ilm. ja erityisruokavaliot toimistosihteereille 30.4. mennessä 040 4888 611 tai 040 4888 602.

Vanhemman väen leiripäivä ma 5.5. klo 10. Reijo Leino. Lisäksi asiaa liikenneturvallisuudesta: liikenneturvan kouluttaja Kari Savolainen. Ruokailu. Ilm. 25.4. mennessä toimistosihteereille 040 4888 611 tai 040 4888 602.

MUUTA

Elsan kerho to 17.4. klo 14. Lukonlahden koulussa. Mukana aluepappi Mikko Huhtala.

Vanhemman väen retki Juukaan ma 2.5. Keskime Juuan kirkossa, Kivikeskussa, jossa ruokailemme, sekä Kolimpotilla. Lähtö Kaavin matkahuollosta klo 8.15, paluu illalla. Matkan omavastuuhinta 15 €/hlö. Ilm. erityisruokavaliot ja lähiomaisen yhteystiedot 19.5. mennessä toimistosihteereille 040 4888611 tai 040 4888 602.

MUURUVEDEN KIRKKO

Kirkkotie 2

Ahti ja Hpe to 17.4. klo 19. Keihänen, Saarela. Kirkko-kuoro.

Sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13. Keihänen, Saarela.

Messu su 20.4. klo 13. Keihänen, Saarela.

Ei jumalanpalvelusta Muuruveden kirkossa ma 21.4., vaan yhteinen **Maakirkko** Juankosken kanssa, K. Leino, Saarela. Toisen kontin kodalla Kesämässä.

Messu su 27.4. klo 13. Hagman-Puustinen, Saarela.

Messu su 4.5. klo 13. K. Leino, Saarela.

Messu su 11.5. klo 13. K. Leino, Saarela.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO

Kirkkotie 1

Pääsiäisseurat ma 21.4. klo 18.

Seurakuntakerho to 24.4. klo 13.

Perhekerholaiten, päiväkerholaiten ja lapsiperheiden keväthuhla ti 13.5. klo 18.30.

MUUTA

Kiitosseurat ke 23.4. klo 12. Hirvossa, Kaija ja Raimo Partasella, Rajatie 30.

Seurakuntakerhon ja vapaaehtoisten retki Valmoon 8.5. Lähtö kirkolta klo 14. Ruokamaksu 10 €. Ilm. Nilsin osalta 9.5. Hanna 040 4888 677.

Herättäjän seurat ti 13.5. klo 18.

Nilsin Eläkeläisten Kristillisen yhdistyksen seurat ke 14.5. klo 12–15 alusalissa.

Mannaruokailu ke 14.5. klo 12. Työttömille, päihdeongelmallisille ja yksinäisille, maksuton.

MUUTA

Ystäväseurat ke 16.4. klo 17. Lehtomäen kodilla.

Jeesuksen kuolinhetken hartaus Tahkon kappelilla pe 18.4. klo 15. Korkalainen, Ahonen.

Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 18. Tahkon kappelissa. Korkalainen, Saarela.

Vauvamuskarit ke 12–12.45 Pikkupappissa. Lisä. Annette Kärppä-Leskinen 040 4888 673

Bible in English ke 23.4. klo 14 Sopukassa, Tiilintie 2.

Raamattupiiri perheille ja nuorille aikuisille to 24.4. klo 18 Lehtomäen kodilla.

Pisantiin kerho pe 25.4. klo 13. Pisantie 21 A.

Vihti Mustosen muisto-seurat ti 29.4. klo 13. Helvi Mustosella, Laitisenmäki 100.

Rukous- ja raamattupiiri

Sotkamoon kamarikuoron konsertti ma 21.4. klo 16.

Messu su 27.4. klo 10. Pursiainen, Jukka Leutonen.

Virsiamien jatkot 30.4. klo 18–21/22. Lauletaan virsikirjan liiteosa kanttori Annette Kärppä-Leskinen johdolla alusta loppuun.

Messu su 4.5. klo 10. Saar-naa Jorma Manninen, Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä.

Messun jälkeen seurat srk-kodissa. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 11.5. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI

Nilsiantie 59

Nilsin Eläkeläisten Kristillisen yhdistyksen seurat ke 16.4. klo 12–15.5. seurakuntakodin alusalissa.

Mannaruokailu ke 16.4. klo 12. Työttömille, päihde-

ongelmallisille ja yksinäisille, maksuton.

Naisten raamattupiiri ma 21.4. ja ma 28.4. klo 18–20 alusalissa.

Guatemala -ilta ti 29.4. klo 17 yläsalissa. Pientä purtavaa, askartelua, Yv-tuotteita, valokuvia, kermomuk-sia ja yhdessäolua Yhteisvastuun hengessä. Mukana Kirsi Leino. Tarjoiluun vuoksi ilm. 22.4. Hanna 040 4888 677. Vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuulle.

Sanan ja yhteyden ilta ti 29.4. klo 18.30.

Mannaruokailu ke 30.4. klo 12. Työttömille, päihdeongelmallisille ja yksinäisille, maksuton.

Näkö- ja kuulokerho yhdessä Kuopiosta tulevien Pohjois-Savon Näkövammaisten ja heikkokuuloisten seurakuntapiirin kanssa ti 13.5. Aloitamme kirkko-hetkellä klo 11, ruokailu klo 12, yhteistä kevästä ohjelmaa ja päätöskahvit n. klo 14. Ruokamaksu 10 €. Ilm. Nilsin osalta 9.5. Hanna 040 4888 677.

Herättäjän seurat ti 13.5. klo 18.

Nilsin Eläkeläisten Kristillisen yhdistyksen seurat ke 14.5. klo 12–15 alusalissa.

Mannaruokailu ke 14.5. klo 12. Työttömille, päihdeongelmallisille ja yksinäisille, maksuton.

MUUTA

Ystäväseurat ke 16.4. klo 17. Lehtomäen kodilla.

Jeesuksen kuolinhetken hartaus Tahkon kappelilla pe 18.4. klo 15. Korkalainen, Ahonen.

Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 18. Tahkon kappelissa. Korkalainen, Saarela.

Vauvamuskarit ke 12–12.45 Pikkupappissa. Lisä. Annette Kärppä-Leskinen 040 4888 673

Bible in English ke 23.4. klo 14 Sopukassa, Tiilintie 2.

Raamattupiiri perheille ja nuorille aikuisille to 24.4. klo 18 Lehtomäen kodilla.

Pisantiin kerho pe 25.4. klo 13. Pisantie 21 A.

Vihti Mustosen muisto-seurat ti 29.4. klo 13. Helvi Mustosella, Laitisenmäki 100.

Rukous- ja raamattupiiri

ri ti 29.4. klo 18 Lehtomäen kodilla.

Karhien kerho ke 30.4. klo 13. Karhtie 3.

Yhteisvastaustapahtuma to 1.5. klo 14. Leikimielinen yllätyksellinen jalkapallo-ottelu aikuiset vastaan nuoret Yhteisvastuun hyväksi.

Tule pelaamaan ja kannustamaan. Lisät. Reetta Kankkula 040 4888 675.

Käsityöpiiri pe 2.5. klo 12 Lehtomäen kodilla.

Bible in English ke 7.5. klo 14. Sopukassa, Tiilintie 2.

Raamattupiiri perheille ja nuorille aikuisille to 8.5. klo 18 Lehtomäen kodilla.

Reittiä-Lehtomäen kyläseurat to 8.5. klo 19 Maju Juttiselä, Saarisentie 9.

Rukous- ja raamattupiiri ti 13.5. klo 18 Lehtomäen kodilla.

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

Hiljaisen viikon virsi-ilta ke 16.4. klo 19. Vastuuryhmä.

Kiirastorsta-illan ehtoolliskirkko to 17.4. klo 19. Korkalainen, Ahonen, Askainen.

Pitkänperjantain sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13. Korkalainen, Ahonen.

Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 13. Korkalainen, Ahonen.

2. pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus ma 21.4. klo 13. Keihänen, Ahonen.

Messu su 27.4. klo 13. Veteraanien kirkkopyhä.

Messun jälkeen sepeleenskaukko sankarihaudalla. Kirkkokahvit. Pursiainen, Jukka Leutonen.

Messu su 4.5. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Messu su 11.5. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Avoimen päiväkerhon ja lapsiperheiden yhteinen keväthuhla ma 12.5. klo 19.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A

Keskustelupiiri ti 22.4. klo 13.

Seurakuntakerho ja Kirkonkylän-Viitaniemen Ala-Siikajärven kinkerit to 24.4. klo 12.

Seurakuntakerho to 8.5. klo 12.

MUUTA

Sanajumalanpalvelus ja yhteiset syntymäpäiväjuhlat 70, 80, 90 ja yli 90 vuotta alkuvuodesta täyttävälle Juankoskella su 27.4. klo 10. Ilm. diakoni Leila Asikainen 040 4888 620 tai toimistosihteeri 040 4888 602, 040 4888 611. Mikäli tarvitset kyytiä, mainitse siitä ilmoittautumisen yhteydessä.

Seurat to 1.5. klo 18 Paula ja Paavo Lukkarisella, Lastukoskentie 749.

MUUTA

Ystäväseurat ke 16.4. klo 17. Lehtomäen kodilla.

Jeesuksen kuolinhetken hartaus Tahkon kappelilla pe 18.4. klo 15. Korkalainen, Ahonen.

Pääsiäispäivän messu su 20.4. klo 18. Tahkon kappelissa. Korkalainen, Saarela.

Vauvamuskarit ke 12–12.45 Pikkupappissa. Lisä. Annette Kärppä-Leskinen 040 4888 673

Bible in English ke 23.4. klo 14 Sopukassa, Tiilintie 2.

Raamattupiiri perheille ja nuorille aikuisille to 24.4. klo 18 Lehtomäen kodilla.

Pisantiin kerho pe 25.4. klo 13. Pisantie 21 A.

Vihti Mustosen muisto-seurat ti 29.4. klo 13. Helvi Mustosella, Laitisenmäki 100.

Rukous- ja raamattupiiri

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO

Keskatie 22 (Koivukuja 2:n remontin ajan)

Kuvakuunnelma "Kutsu" sanoin, kuvin ja sävelin ke 16.4. klo 18. Kukilan perhe ja Hagman-Puustinen.

Palvelupäivä ke 23.4. klo 10. Toivevirsihartaus to 24.4. klo 18. Aiheena, ilo. Lukkari-Lohi, Hagman-Puustinen.

Ilta Sanan äärellä ma 28.4. klo 18.

Palvelupäivä ke 14.5. klo 10. Toivevirsihartaus ke 14.5. klo 18. Aiheena, luonto. Lukkar-Lohi, Hagman-Puustinen.

AVOLIITTON KUUULUTETUT

Heikki Juhani Nissinen ja Pia Susanna Heikkinen, Antti Juhani Miettinen ja Taija Jaana Tirkkonen.

MUUTA

Koulukinkerit Tuusjärven koululla pe 25.4. klo 9. Kyläiset mukaan!

Lähetyspiiri pe 25.4. klo 12. Irmu Sallola, Harjutie 1

Toukokuunauks Konttimäen Mäkimäellä to 8.5. klo 13.

Laivaseurat to 8.5. klo 13. Ms Juovesi -laivalia. Mukana Kansanlähetyt.

Äitienpäiväseurat ja lähetyspiirin vierailu pe 9.5. klo 14 palvelukeskuksella.

Palvelupäivä to 15.5. klo 10. Hirvossa, ilm. Aulille 040 4888 631.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempelantie 17

Koulun ja kaikkien lasten pääsiäiskirkko to 17.4. klo 8.45.

Kiirastorstin messu to 17.4. klo 19. U. Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

Pitkänperjantain sanajumalanpalvelus pe 18.4. klo 13. U. Mäkinen, Vuorinen.

Pääsiäispäivän messu ja konfirmaatio su 20.4. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

2. pääsiäispäivän sanajumalanpalvelus ma 21.4. klo 13. U. Mäkinen, Jauhainen.

Messu ja Vehmersalmen Syöposaston kirkkopyhä su 27.4. klo 13. U. Mäkinen, Ahonen, kirkkokahvit.

Messu su 4.5. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

Äitienpäivän sanajumalanpalvelus ma 11.5. klo 13. U. Mäkinen, Ahonen, kirkkokahvit.

Messu su 4.5. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI

Lempelantie 15

Hiljainen raamattuilta to 24.4. klo 18.30.

Puurokammari ma 28.4. klo 10.12 kammariissa.

Munkkimyyjäiset ke 30.4. klo 11 alkaen. Tuoreita munkkeja ja lähetyspiirin käsitöitä yhteisvastuun hyväksi. Ennakotilauksia ottaa vastaan Virpi Jetsonen 040 4888 641.

Varttuneen väen virkistyspäivä ti 6.5. klo 10–12 salissa. Ruokamaksu 5 €.

Kokki-ukkojen kokkaaminen ti 6.5. klo 17.

Lähimmäisen kammari ma 12.5. klo 10–12 kammariissa.

Tule vapaaehtoiseksi suntioksi ja tiekirkon oppaaksi ke 14.5. klo 18. Suunnitellaan työvuorot pienen iltapalan kerä.

MUUTA

Mustinlahden hiljaisen viikon hartaus ke 16.4. klo 19. Mustinlahden kylätalo.

Puutosmäen hautausmaan talkoot ma 28.4. klo 17 alkaen, kahvia, mehua ja sulais-ta purtavaa.

Kirkonkylän hautausmaan talkoot ma 5.5. klo 8 alkaen, kahvia, mehua ja sulais-ta purtavaa.

YHTEISET

Naisten ilta ke 14.5. klo 18 Riistaveden seurakuntatallossa. Tule viihtymään ja virkistymään naisten kesken!

Ilm. ruokailun vuoksi, allergioineen 9.5. mennessä toimistosihteeri 040 4888 602 tai 040 4888 611.

KASTETUT

Milma Liisa Toivanen, Nilsä, Tommi Tapani Makkonen, Nilsä, Eli Onni Johannes Kokkonen, Nilsä, Ella Sofia Hassinen, Tuusniemi, Viilina Milja Marjaana Pekkarinen, Pajulahti, Nooa Pekka Eemeli Pesonen, Tuusniemi.

AVOLIITTON KUUULUTETUT

Heikki Juhani Nissinen ja Pia Susanna Heikkinen, Antti Juhani Miettinen ja Taija Jaana Tirkkonen.

MUUTA

Koulukinkerit Tuusjärven koululla pe 25.4. klo 9. Kyläiset mukaan!

Lähetyspiiri pe 25.4. klo 12. Irmu Sallola, Harjutie 1

Toukokuunauks Konttimäen Mäkimäellä to 8.5. klo 13.

KULTTUURIKULMA

KOONNUT
PIIA JULKUNEN

Menovinkit 16.4.–14.5.

Lähetä vinkkejä kulttuurikulma@gmail.com

- ✚ **Jeesuksen seitsemän sanaa ristillä** 16.4. klo 18. Joseph Haydn: Kuopion kaupunginorkesteri Alavan kirkko
- ✚ **Kulttuurikeitto** 17.4. klo 12.
- ✚ **Joona Halonen – Lyhyt matematiikka**, ensi-ilta, Sotku, Kuopio
- ✚ **Mitä Minna kirjoittaisi facebookiin ja twitteriin?** 23.4. klo 18.30. Päätoimittaja Jari Tourunen Kuopion kaupungintalon juhlasali. Järj. Snellman-kesäyliopisto

VB-valokuvakeskuksella Suomen kamerasuorin liiton vuosinäyttely. Kuvassa Sami Heiniön Missä kuljimme kerran.

- ✚ **ILLUSIA-ilta** 24.4. klo 18 Kylpylähotelli Kunnonpaikka
- ✚ **Urban City Blues Festival** 25.–26.4. Kuopio
- ✚ **Filosofiakahvila** 6.5. klo 18. Sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta sosiaaliin oikeuksiin. Professori Toomas Kotkas, Itä-Suomen yliopisto. Snellman-kesäyliopisto, Asemak. 7. Järj. Snellman-kesäyliopisto.

- ✚ **Äitienpäivän klavi-**

Galleria G12 esittelee Mari Arvisen teoksia.

- kordikonsertti** 11.5. klo 14. Anna Maria McElwainin konsertti Kuopion Tuomiokirkon kappeli.
- ✚ **J.V. Snellmanin kotimuseo** 12.5. klo 10–15 vapaa pääsy.

Galleria Carree

- ✚ Paula Oksman 9.4.–4.5.
- ✚ Päivi Latvala 7.–25.5.

Galleria G 12

- ✚ Mari Arvinen 12.4.–8.5.
- ✚ Ilppo Alho ja Marja Mali 10.5.–29.5.

Galleria KULMA

- ✚ **Kari Cavén** 5.4.–26.4.
- ✚ **Käpälämäki** 1.5. 1.6.2014

VB-valokuvakeskus

- ✚ 26.4.–11.5. **Suomen kamerasuorin liiton vuosinäyttely.**

Kino Kuvakukko

- ohjelmassa mm.
- ✚ 11.4. alkaen: **Laulu** (ohj. Selma Vilhunen)
- ✚ 11.4. alkaen: **Romanssi**

- (Ohj. Anssi Mänttari)
- ✚ 18.4. alkaen: **Palsa** (ohj. Pekka Lehto)
- ✚ 18.4. alkaen: **Suuri kauneus** (Ohj. Paolo Sorrentino)
- ✚ 2.5. alkaen: **Tolonen** (ohj. Lasse Keso)
- ✚ 2.5. alkaen: **Tuhat kertaa hyvää yötä** (ohj. Erik Poppe)
- ✚ 9.5. alkaen: **Koomikot** (ohj. Viktor Taus)

Kuopion Musiikkikeskus

ohjelmassa mm.

- ✚ **Kansallisen veteraanipäivän Kuopion juhla** 27.4. klo 13
- ✚ **Maailman ympäri 80 minuutissa** 6.5. klo 18.30
- ✚ **Sinfoniasarja VIII** 8.5. klo 19
- ✚ **W.A. Mozart: Taika-huilu** 9.5. klo 19
- ✚ **Pienten tanssijoiden kevätjuhla** 10.5. klo 10 ja 11.30
- ✚ **W.A. Mozart: Taika-huilu** 10.5. klo 16

Diakonissa Auli Kekkonen, lastenohjaaja Sirpa-Liisa Pelkonen, pappi Paula Hagman-Puus-tinen, kanttori Aliisa Lukkari-Lohi ja nuorisotyön ohjaaja Markku Holopainen nalleineen.

Nallekirkon kutsu kuultiin Tuusniemellä

Tuusniemellä kokoonnuttiin nallekirkkoon huhtikuun ensimmäisenä sunnuntaina. Nallet tietenkin olivat mukana.

Kirkkoon oli tuotu monta nallea alttarin eteen ja vilttejä toimintaa varten. Mehut ja keksit odottivat sakastissa tilaisuuden päätteeksi järjestettävää tarjoulua varten. Yli sadan kirkkovieraan iloinen puheensorina ja liikehdintä kirkossa vakuumi järjestäjät, että nallekirkolle oli tarvetta ja kutsua oli kuultu. Puolet osallistujista oli lapsia.

Tervetuloitovotus tapahtui nallekirkon teeman mukaisesti. Työntekijät esittelivät ensin nallensa ja itsensä. Sen jälkeen tutustuttiin lasten ja muiden kirkkovieraiden mukanaan tuomiin nalle-ystäviin.

Pappi **Paula Hagman-Puus-tinen** toi esille Markuksen

evankeliumissa olevat Jeesuksen sanat opetuslapsilleen: ”Salikkaa lasten tulla minun tyköni, alkää estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.” Pappi käytti lapsille selkeitä ja ymmärrettäviä vertauksia, joita lasten uudesta virsikirjasta laulettu virret tukivat. Päivän evankeliumina kuultiin **Anne Veijalaisen** lukemana lasten evankeliumi.

Kirkossa saa hoivaa

Lapset saivat liikkua ja heidät kutsuttiin alttarin eteen saarnan ajaksi vilttien päälle.

”Kun nalle on kipeä, se tarvitsee hoivaa. Kirkko on sellainen paikka, jonne saa tulla kipeänä”, pappi kertoi. Sitten nallea hoivattiin ja nukahdettiin lopuksi vilteille. Heräämisen jälkeen lähdettiin Nalle pieni nappisilmä-loruleikin tahtiin yhdessä katsomaan, mitä nallet näkevät kirkossa. Lapset ja nallet pyydettiin myös siunat-

taviksi alttarille, kuten kaikki muutkin kirkossa olleet. Esirukouksessa olivat avustamassa 9-vuotiaat **Tiia Miettinen** ja **Kirsti Antikainen**.

Kolehdin kerääminen oli pienimmille jännittävää seurattavaa. Lapset pitivät tiukasti kädessään kolehtiin varattua rahaa ja jotkut kurkistivat syvälle haaviin ennen rahan pudottamista. Se oli tärkeä tehtävä.

Herran siunauksen jälkeen olikin loppulaulun aika. Sen jälkeen keksit ja mehu maistuivat. Kirkossa olleiden kommentista tuli vahvasti esille kiitollisuus alueseudun järjestämisestä.

”Lapsia kun piti tuoda kirkkoon, niin siinäpä tuli samalla itsekin käytyä”, eräs isä totesi.

Nallekirkko järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa. Idean äiti oli lastenohjaaja **Sirpa-Liisa Pelkonen**.

teksti ja kuva: ESKO TASKINEN

Mihin hyvään sinä uskot?

Seurakuntavaalien keskustelutalouksia on järjestetty kaikissa Kuopion seurakunnissa. Tilaisuuksiin kutsuttiin viime vaalien ehdokaslistojen asiamiehet, nykyiset luottamushenkilöt ja kaikki asiasta kiinnostuneet

Järvi-Kuopion kirkkohera **Reijo Leino** iloitsi siitä, että Juankoskella järjestetyssä tilaisuudessa oli osallistujia kaikista kahdeksasta alueseudun nasta. Alueella tarvitaan vaalilautakuntaan jokaisesta seurakunnasta yksi jäsen ja hänelle varajäsen.

”Kahdeksan alueseudun nasta ovat väestömäärältään erikokoisia. Kaikkia kohdellaan päätöksenteossa tasapuolisesti. Edellisissä vaaleissa oli hyvä tilanne, sillä valituiksi tuli henkilöitä jokaisesta alueseudun nasta”, kertoi Leino. ”On tärkeää, että listat kertovat avoimesti painopisteistään. Ehdokkaita toivotaan erityisesti nuorten joukosta lisää. Lisätavaihtoehdoista olisi hyvä olla tieto seurakunnan toi-

”Asetu ehdolle ja tee kirkosta näköiseksi”, kannustaa Reijo Leino.

- ✚ Vaalilautakunnat on valittava 31.5. mennessä. Ensimmäinen kokous on pidettävä viimeistään 1.8.
- ✚ Ehdokkaaksi voi asettua 18 vuotta täyttänyt konfirmoitu kirkon jäsen. Ehdokasasettelu päättyy 15.9.
- ✚ Ennakkokäynnitys on 27.10.–31.10.
- ✚ Varsinainen vaalipäivä on isänpäivänä 9.11.
- ✚ Äänestää saavat seurakunnan jäsenet, jotka ovat täyttäneet 16 vuotta 9.11.2014 mennessä.
- ✚ Viralliset lomakkeet vaaleja varten ovat saatavissa seurakuntien toimistoista ja niitä saa myös tulostettua **www.seurakuntavaalit.fi**

HISTORIAALLISTA

Liian tunteellinen Kristus ristillä

Männistön vanha kirkko vihittään lauantaina 3. 5. Pyhän Josef kirkoksi. Vuonna 1951 hankittu alttarimosaiikki Kristus ristillä jäi katolisen kirkon omaisuudeksi.

Vanhin kristillinen taide jo alkukirkon ajoilta oli lat-

tia- ja seinämosaiikkia. Alttarimosaiikit olivat kuitenkin Suomessa 1950-luvun alussa uutta.

Elokuvan tekijänäkin profiloitunut taiteen moniottelija **Uuno Eskola** teki Männistön pienen alttarimosaiikin samalla kuin Enontekiön kirkon valtavan, taivaita tavoitelevan fresko- ja mosaiikki-

tekniikkaa yhdistävän työnsä. Siinä jutaava porotokka ja lapinpukuinen pariskunta todistavat Kristuksen ylösnousemusta.

Ylösnousemusta kuvaavan mosaiikkityön Uuno Eskola ehti tehdä vuonna 1952 vielä Rovaniemen Viirikankaan siunauskappeliinkin, ennen kuin toden teolla lähti Ravennaan, Pohjois-Italiaan, tutustumaan varhaiskristillisiin mosaiikkeihin.

Niistä Eskola oli saattanut olla tietoinen ennen matkaansa, sillä ensimmäinen Ravennan mosaiikkijäljennös näytellyt oli Pariisissa juuri vuonna 1951. Ravennan mosaiikit ovat Unescon maailmanperintölistan aarteita.

Ravennan matkansa jälkeen Eskola teki alttarimosaiikit vielä Kiuruvedelle sekä Iisalmen uuteen kirkkoon.

Männistön vanha kirkko

oli alkuaan rukoushuone, jota ylläpiti Kuopion kaupungin sisälähetysyhdistys. Se oli eräänlainen kirkon ja kaupungin sosiaalityön kattojärjestö, jonka palkkaamat sairaanhoitajakouluudet diakonissat vastasivat kaupungin kotisairaanhoidosta. Yhdistys teki myös lastensuojelutyötä ja julkaisi Siunausta koteihin -lehteä.

Rukoushuone ja sivutoimisen saarnaajan palkkaaminen osoittautui sisälähetysyhdistykselle ylivoimaiseksi. Sotavuosina rukoushuone luovutettiin varoineen ja velkoineen kaupunkiseurakunnalle.

Kuini olojen palautumisen merkiksi piispa Eino Sormunen vihki Männistön rukoushuoneen kirkoksi kaksi päivää Lapin sodan päättymisen jälkeen vuonna 1945.

Alttarimosaiikki Kristus ristillä ei kuitenkaan miellyttänyt piispa **Eino Sormusta**. Vuoden 1956 piispantarkastuksessa hän vaati alttariseinän uusimista ja mosaiikin korvaamista krusifiksilla. Näin tehtiin.

Mosaiikkityön toteutus oli Sormusen mielestä liian vapaa-kirkollinen. Ehkä piispa näki toteutuksessa liikaa tunteellisuutta, ehkä halusi muuten opillisesti ohjata seurakuntaansa vapaiden suuntien suhteen.

teksti: KAIJA VUORIO

kuvalähde ja kuvateksti: KARI JÄMSÉN/ KUOPIOIN TAIDEMUSEO Uuno Eskola, Kristus ristillä, 1951.

KERRON KIRKOSTA

KIRKON KUVAPANKKI

Pyhäkoulu on lasten oma jumalanpalvelus.

Pyhäkoulu

Kaikki seurakunnan kasvatus toiminta, siis myös pyhäkoulu, perustuu Jeesuksen antamaan käskyyn: ”Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsiksi: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea mitä minä olen käskennyt teidän noudattamaan.”

Pyhäkoulutyöllä on pitkät ja vahvat perinteet Suomessa. Pyhäkoulu on kirkkomme vanhin seurakunnallisen lapsityön ja kasteopetuksen muoto.

1700-luvulla englantilainen Sunday School käännettiin suomeksi pyhäkoulu. Pyhäkoulut yleistyivät 1800-luvun lopulla. Vuonna 1872 tuomiorovasti **Aaron Kustaa Borg** perusti pyhäkouluyhdistyksen Kuopioon. Pyhäkoulutyön tavoitteena on tukea kotien kristillistä kasvatus ja ohjata lapsia ja perheitä seurakuntayhteyteen.

Pyhäkouluun ovat terve-

tulleita 4-14 vuotiaat lapset, mutta ikäraja ei varsinaisesti ole. Alle 4-vuotiaan lapsen on hyvä tulla pyhäkouluun vaikkapa äidin, isän, mummin, ukin tai kummin kanssa.

Pyhäkoulu on lasten oma jumalanpalvelus, lasten kirkko, joka on sisällytetty monipuoliseen. Siellä kuullaan raamatun kertomuksia, rukoillaan, lauletaan, leikitään ja askarrellaan. Pyhäkoulussa on mahdollisuus hiljentyä, ihmetellä, kokea pyhyttä ja iloa.

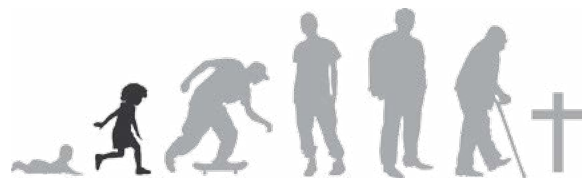
Seurakunnissa toimii hyvin erilaisia pyhäkouluja. Perheiden rytmii on haaste pyhäkoululle. Sunnuntai on usein ainoa perheiden yhdessäolon hetki. Perinteisen sunnuntaipyhäkoulun rinnalle onkin tullut niin sanottuja arkipyhäkouluja, muun muassa päiväkodeissa pidettävät arkipyhäkouluhetket. Tarjolla voi olla myös metsäpyhäkouluja koko perheelle, sekä pyhäkouluja kehitysvammaisille ja maahanmuuttajille. Toimiva pyhäkoulu edellyttää jatkuvaa uudistamista toimintaympäristön muuttuessa.

Pyhäkouluja pitävät yleensä seurakunnan vapaaehtoistyöntekijät. He ovat upea joukko aikuisia, jotka antavat omaa aikaansa seurakunnan käyttöön. Pyhäkoulunopettajat ovat luotettavia, motivoituneita ja heidän sydämensä sykkii pyhäkoulutyölle ja lapsille. Pyhäkoulussa lapsi saa kokea turvallisuutta. Pyhäkoulunopettajat sekä opetukset Taivaan Isästä ja Jeesuksesta luovat turvallisuutta ja läheisyyttä.

Nykypäivänä pyhäpäivän

ja hiljentyminen merkitys on vähentynyt. Tähän haasteeseen pyhäkoulu pyrki vastaamaan. Tavoitteena on vastata lapsiperheen maailmasta nouseviin haasteisiin ja hengellisiin tarpeisiin, sekä luoda ja lujittaa yhteyksiä seurakuntaan. Pyhäkoulussa kasvetaan Jumalan kämmenellä ja juurrutaan seurakuntayhteyteen. Pyhäkoulusta lapsi saa eväitä koko elämänsä varten.

TUULA HOFFRÉN
lapsityön ohjaaja

KIRKKO & KOTI

7 16.4.2014

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 101. vuosikerta.

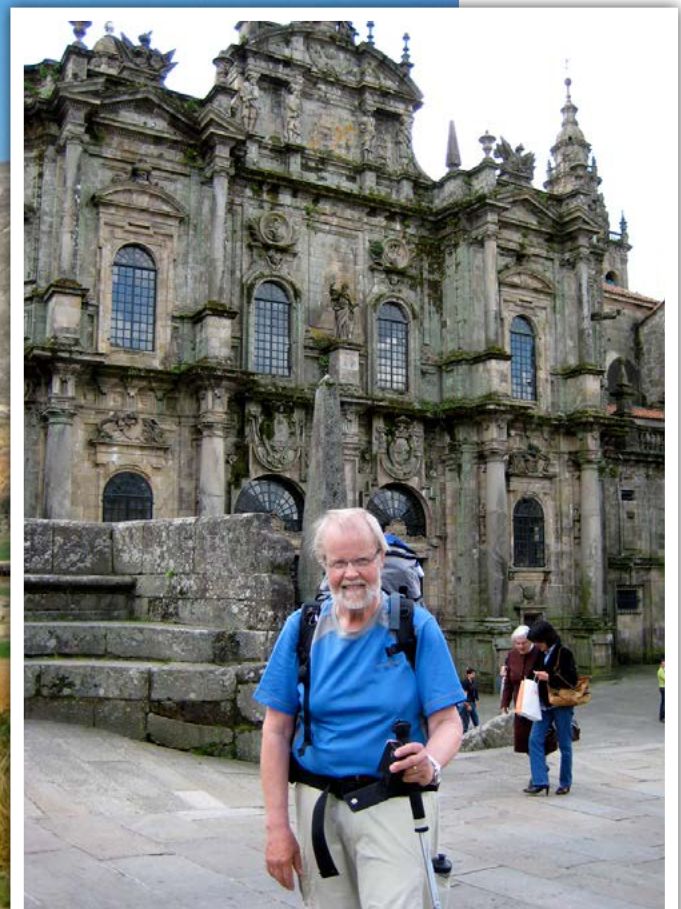
Seuraava numero ilmestyy 14.5.

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi. Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama Painos 73 670 kpl	Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–15.30. Viestintäpäällikkö, Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja Minna Siikaniva puh. 040 4848 273 minna.siikaniva@evl.fi Tiedottaja Ulla Remes puh. 040 4848 234 ulla.remes@evl.fi	Tiedottaja Merja Tapio puh. 040 4848 236 merja.tapio@evl.fi Verkkotoimittaja Seija Rytönen (virkavapaalla) Verkkotoimittaja Tuija Hyttinen (vs.) puh. 040 4848 514 tuija.hyttinen@evl.fi Taitto Kotimaa Oy Ilmoitukset: Pirjo Teva puh. 020 754 2284,

KOTIMAA

”Elämässä on paljon turhaa.
Pyrkimystä, jonka sisältönä on tyhjiys.
Tyhjiyttä tavoitellaan hinnalla millä hyvänsä.

”Isot asiat elämässä ovat sellaisia, että niitä ei käsitä nopeasti”, pohtii Matti Järveläinen.

Rytmi pitää elämän kasassa

Pyhiinvaelluksella ongelmat kutistuvat.

Matti Järveläinen jäi vajaa kymmenen vuotta sitten eläkkeelle Kuopion tuomio-rovastin virasta. ”Eläkkeelle jäädessä syntyy hetkeksi tyhjiö, kun on 40 vuotta tottunut olemaan tarvittu ja yhtäkkiä juuri kukaan ei enää kaipaakaan.” Järveläinen tapasi noihin aikoihin hyvän ystävänsä, joka kertoi vaeltaneensa Santiago de Compostelaan. ”Ajatus jäi itämään ja vaimonikin oli sitä mieltä, että se on minun juttuni. Niinpä päätin yrittää”, kertoo Järveläinen.

”Matkan valmistelu täytti ajatukset ja vaelluksesta tuli iso tavoite. Ajatuksena pyhiinvaellus on lähellä omaa kristinuskon tulkintaani. Tärkeä asia on kaipaus tulla armahdetuksi ja hyväksytyksi. Se on myös pyhiinvaelluksen syvä piirre.”

Järveläinen aloitti harjoittelun vähitellen. Lisäsi pikkuhiljaa reppuun tavaraa. Luki opaita, konsultoi ystävänsä, ja kokeili varusteita. Hän harjoitteli muun muassa Puijon ja Julkulan maisemissa. Kun Järveläinen nousi ensimmäistä kertaa painavan repun kanssa Päivärannasta Julkulan mäelle, ajatuksissa pyöri, ”ettei tästä mitään tule”. Mutta jano matkalle oli kova.

Lupa olla yksin

Kiirastorstaina Järveläinen seisoj majatalon pihamaalla Pohjois-Espanjassa huonosti nukutun yön jälkeen. Edessä oli kyltti: Santiago de Compostela 770 km. Oli kirpeä pakka-saamu ja kirkas tähtitaivas. ”Minua jännitti. Matkan pituutta en ymmärtänyt, mutta sen kyllä, että pitkä se on.”

”Ei auttanut kuin mennä etappi kerral-

laan. Kuljin yksin. Ajattelin, että nyt on sellainen vaihe elämässäni, että saan olla yksin. Noin pitkän matkan kulkeminen on melkoinen fyysinen ja henkinen ponnistus.”

Maiseman laajuus oli valtava, nousuja peräjälkeen tai sitten monta päivää pelkkää tasankoa. Ihminen on ainoa eläin, joka on ongelma itselleen. Siellä kävellessä ongelmat kuitenkin kutistuvat selän, polven, reiden tai hartioiden kipuihin. Ei osaa itsestään kovin suurta numeroa tehdä.

Rukousrytmi siivitti askelia

”Vähitellen päiväni rytmittivät vanhat rukoushetket, jotka ovat luostareista peräisin. Ne tulivat mukaan itsestään. Rytmi itsessään on osa ihmisen luontoa. Viisi kertaa päivässä luin mieleissäni uskontunnustuksen, Isä meidän -rukouksen, Herran siunauksen ja sitten juttelin jonkinlaista rukousta omien rakkaideni puolesta.”

”Rukoushetket ovat arvossa pidettäviä asioita. Ne rytmittävät elämää siten, että elämä kantaa. Opiskelukaverini **Terho Pursiainen** on sanonut, että ihmisillä on rytmin puute. Ei ole enää arjen ja juhlan rytmiä. Ne ovat kokonaan katoamassa. Ei ole enää tapakulttuuria, joka kantaisi meitä.”

”Mikään ihmisen sisimmästä nouseva tarve ei kata pyhiinvaelluksen tai ihmisen koko korpivaelluksen merkitystä. On tarpeita, joita pitää tyydyttää. Koko elämän merkitys ei voi kuitenkaan olla tarpeiden tyydytys.” Järveläiselle tärkeintä on, että tuntee olevansa osa jotain itseänsä isompaa ja suurempaa. Jotain sellaista, joka ei tule ja mene ihmisen omien mielihalujen mukana. Se kokemus pyhiinvaellusyhteisössä on yhteinen. Se yksinkertaistaa elämää.

Ihmisyiden ylpeys hävisi

”Kavereikseni tulivat esim. tuhatjalkaiset madot. Vaelsimme molemmat. Maailman-

Pyhiinvaeltajan passi.

kaikkeudessa meillä ei ole kovin suurta eroa, molemmat ovat Jumalan luomia. Ihmisyiden ylpeys hävisi. Tässä elämässä on niin paljon turhaa, pyrkimystä tyhjän perään. Tyhjiyttä tavoitellaan hinnalla millä hyvänsä. Ei elämän mieltä bilettämällä löydy.”

Kun Järveläinen oli kävellyt puolimatkan jälkeen monta päivää pelkkää tasankoa pitkin, matka ei enää ottanut vain jalkoihin, vaan päähän. Maisema ei muuttunut ja hän epäili jo kiertävänsä kehää. ”Aina, kun näin toisia vaeltajia, hoksasin, että muutkin kävelevät samaa 'kehää'. Se on mittelöä oman itsensä kanssa”, Järveläinen kuvailee tuntemuksiaan.

”Kuljin yksin, mutta majapaikoissa näin tuttuja, joiden kanssa syötiin yhdessä ja juteltiin kaikenlaisia asioita. Kun väsyneenä saapui majataloon, oli mukava kuulla jonkun tervehtivän iloisesti: Suomi tulee.” Tiesin, että jos jotain apua tarvitsisin, sitä varmasti saisin. Olin osa isoa joukkoa. Jos istui vaikkapa pitämässä taukoa polun reunalla, ohikulkijia aina varmisti, että kaikki on hyvin ja toivotti 'buencamino', hyvää matkaa.”

Kaipuu laittaa liikkeelle

”Perillepääsyn kokemus oli kummallinen. Isot asiat ovat sellaisia, että niitä ei heti käsitä. Vanha keskiaikainen Santiago on mäen päällä, ja tuntui, etteivät nousut vaelluksella lopu ikinä. Yhtäkkiä huomasin olevani perillä katedraalin pihalla. Siellä istuskeli monia tuttuja matkan varrelta. Kaikki ryntäsivät tervehtimään”, muistelee Järveläinen perillepääsystä.

Järveläiselle jäi aikaa viettää Santiagossa neljä päivää ja hän vietti tuon ajan paljolti kirkossa. Puolenpäivän aikaan oli messu, jossa kerrottiin, mistä päin maailmaa edellisenä päivänä oli päästy perille. Oli juhallista olla satojen pyhiinvaeltajien joukossa ja kuulla: ”Yksi Suomesta.”

”Matka ei lähtenyt tarpeesta saada merkittävä valaistuminen tai hengellinen kokemus. Tiesin, että matkalla on minulle suuri merkitys, en vain tiennyt etukäteen, millä tavalla. Matka lähtee kaipuusta. Tuo kaipuu saa kymmenet, jopa sadat tuhannet ihmiset liikkeelle. Koin olevani osa yhteisöä, joitain suurempaa, näkymätöntä, mutta kuitenkin kouriintuntuvaa. Kukaan ei kysynyt uskoni perään, sain olla, mikä olen, omine aatoksini ja kokemuksin. Uskon, että vaellus opetti jotakin – ainakin kärsivällisyyttä.”

teksti: MINNA SIIKANIVA

Pyhän Jaakobin pyhiinvaellusreitti

- + 770 km, päättyy Santiago de Compostelan katedraaliin. Se on ollut yksi merkittävimmistä kristillisiä pyhiinvaellusreittejä keskiajalta saakka, jo yli tuhat vuotta.
- + Katoliset pitävät vaellusta yhtenä niistä kolmesta reitistä, jolla kaikki synnit voidaan saada anteeksi. Kaksi muuta ovat Via Francigena Roomaan ja pyhiinvaellus Jerusalemiin.